

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS
REPORTS DE LA RECERCA A CATALUNYA
2003-2009
Psicologia

Report elaborat per Joaquim Arnau i Carles-Enric Riba

Aquest estudi ha comptat amb el suport i la col·laboració de la Generalitat de Catalunya, i ha estat realitzat sota la direcció i cura de la Secretaria Científica i de l'Observatori de la Recerca de l'IEC.

© 2014, Institut d'Estudis Catalans
Carrer del Carme, 47. 08001 Barcelona

Primera edició: octubre del 2014

Text revisat lingüísticament per la Unitat de Correcció del Servei Editorial de l'IEC

ISBN: 978-84-9965-201-6

DOI: 10.2436/15.0110.16.13

Aquesta obra és d'ús lliure, però està sotmesa a les condicions de la llicència pública de *Creative Commons*. Es pot reproduir, distribuir i comunicar l'obra sempre que se'n reconegui l'autoria i l'entitat que la publica i no se'n faci un ús comercial ni cap obra derivada. Es pot trobar una còpia completa dels termes d'aquesta llicència a l'adreça: <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/deed.ca>.

Sumari

Abreviacions.....	5
Resum.....	7
1. INTRODUCCIÓ.....	8
2. LÍNIES D'INVESTIGACIÓ.....	9
3. ESTRUCTURA DE LA RECERCA.....	10
3.1. Estructura dels grups de recerca consolidats (convocatòria del 2009).....	11
3.1.1. Grups per universitats i àrees de coneixement.....	11
3.1.2. Recursos humans dels grups.....	12
3.1.3. Finançament dels grups.....	13
3.2. Altres aspectes de l'estructura de la recerca al marge dels grups.....	13
3.2.1. Programes de la Generalitat de Catalunya i estatals per a la contractació i formació de personal investigador en psicologia de fora de Catalunya, en el període 2002-2009.....	13
3.2.2. Altres ajuts a la formació i col·laboració de personal investigador.....	14
3.2.3. Centres i instituts de recerca.....	14
3.3. Projectes.....	16
3.3.1. Projectes dels grups de recerca consolidats.....	16
3.3.2. Projectes d'investigació fonamental (Pla Nacional de Recerca Científica, Desenvolupament i Innovació Tecnològica, 2003-2009).....	18
3.3.3. Projectes europeus (2003-2009).....	19
3.3.4. Valoració del rendiment en captació de projectes.....	20
4. EVOLUCIÓ DE L'ESTRUCTURA DE LA RECERCA (2003-2009).....	21
4.1. Evolució dels grups de recerca consolidats.....	21
4.2. Evolució dels projectes d'investigació fonamental del Pla Nacional de Recerca Científica, Desenvolupament i Innovació Tecnològica i dels projectes europeus.....	24
4.3. Evolució dels projectes europeus.....	25
5. PRODUCTIVITAT DE LA RECERCA A CATALUNYA (2003-2009).....	26
5.1. Àmbit de productivitat en la recerca: els grups de recerca consolidats. Producció dels grups de recerca a Catalunya en els períodes corresponents a les convocatòries de SGR2005 i SGR2009.....	27
5.1.1. Tesis doctorals.....	27
5.1.2. Articles.....	31

5.1.3. Aproximació global a la productivitat dels grups de recerca consolidats	36
5.1.4. Productivitat i finançament	37
5.2. Àmbit de productivitat en la recerca: producció de les universitats i les institucions i els centres de recerca a Catalunya entre el 2003 i el 2009	40
5.2.1. Tesis doctorals generades per les universitats i els centres de recerca catalans	40
5.2.2. Articles en revistes espanyoles.....	43
5.2.3. Articles en revistes estrangeres incloses en el Thomson Reuters Web of Knowledge.....	45
6. CONCLUSIONS	51
7. BIBLIOGRAFIA	53
8. ANNEXOS.....	54

Abreviacions

AGAUR	Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca
BOE	<i>Butlletí Oficial de l'Estat</i>
CERCA	Centres de Recerca de Catalunya
CIRIT	Comissió Interdepartamental de Recerca i Innovació Tecnològica
CORDIS	Servei d'Informació per a la Comunitat de Recerca i Desenvolupament
CRG	Centre de Regulació Genòmica
CST	Consorci Sanitari de Terrassa
ESADE	Escola Superior d'Administració i Direcció d'Empreses
FCRB	Fundació Clínic per a la Recerca Biomèdica
FI	beques i ajuts predoctorals
FPI	beques a la formació de personal investigador
FSJD	Fundació per a la Recerca i la Docència Sant Joan de Déu
FUP	beques a joves doctors estrangers
HM	Hospital de Mataró
R+D+I	recerca científica, desenvolupament i innovació tecnològica
ICE	instituts de ciències de l'educació
ICREA	Institució Catalana de Recerca i Estudis Avançats
IDIBAPS	Institut d'Investigacions Biomèdiques August Pi i Sunyer
IDIBELL	Fundació Privada Institut d'Investigació Biomèdica de Bellvitge
IEC	Institut d'Estudis Catalans
IN3-UOC	Internet Interdisciplinary Institute de la Universitat Oberta de Catalunya
INc	Institut de Neurociències
INE	Institut Nacional d'Estadística
IN-RECS	<i>Índice de impacto de las revistas españolas de ciencias sociales</i>
IP	investigador principal
IR3C	Institut de Recerca en Cervell, Cognició i Conducta
IRE	Institut de Recerca Educativa
ISI	Institute for Scientific Information
JCI	Programa Juan de la Cierva
JCR	<i>Journal Citation Reports</i>
MEC	Ministeri d'Educació i Ciència
NCR	<i>National Citation Report</i>
OCDE	Organització de Cooperació i Desenvolupament Econòmic
OR-IEC	Observatori de la Recerca de l'Institut d'Estudis Catalans
PCB	Parc Científic de Barcelona
PDI	personal docent i investigador
PIV	programa per a la contractació de professors i investigadors visitants a Catalunya
PSiNET	Psicologia, salut i xarxa
RYC	Programa Ramón y Cajal
SAB	programa per a l'estada d'investigadors i professors estrangers en any sabàtic

SCI-E	<i>Science Citation Index - Expanded</i>
SGR	suport als grups de recerca de Catalunya
SSCI	<i>Social Science Citation Index</i>
TD	tesis doctorals
UAB	Universitat Autònoma de Barcelona
UB	Universitat de Barcelona
UdG	Universitat de Girona
UdL	Universitat de Lleida
UNEix	sistema d'informació d'universitats i recerca de Catalunya
UOC	Universitat Oberta de Catalunya
UPC	Universitat Politècnica de Catalunya
UPF	Universitat Pompeu Fabra
URL	Universitat Ramon Llull
URV	Universitat Rovira i Virgili
UVic	Universitat de Vic

Resum

La primera part d'aquest report descriu i analitza l'estructura i l'evolució de la recerca en psicologia a Catalunya al llarg del període 2003-2009, i la segona, la producció que aquesta ha generat dins la mateixa finestra temporal. La primera part està enfocada, per un costat, als grups de recerca amb suport de la Generalitat reconeguts en les convocatòries de suport als grups de recerca de Catalunya (SGR2005 i SGR2009) i, per un altre, als projectes en què han participat aquests grups o les universitats i institucions de recerca. Entre la multiplicitat de línies de recerca que han cultivat els grups, hi destaca la neuropsicologia. En general, la recerca en psicologia a Catalunya en aquest sexenni ha rebut un impuls notable respecte a l'anterior. Primerament, pel fet d'adquirir una estructura definida el 2005, i després, per estendre's de les universitats als centres o les entitats de recerca, potenciant grups, projectes i producció, per bé que, darrere de l'innegable progrés global, s'amaguin diferències en el rendiment i desproporcions entre el volum de les institucions i dels recursos humans i l'eficàcia detectable.

1. INTRODUCCIÓ

Aquest informe analitza la recerca en psicologia a Catalunya corresponent al període 2003-2009 i és la continuació del realitzat sobre el període 1996-2002 (Anguera Argilaga *et al.*, 2005). Es divideix en cinc seccions, cada una amb els seus apartats: línies d'investigació, estructura de la recerca, evolució de l'estructura de la recerca, productivitat dels grups de recerca i de les institucions en general i conclusions. La primera secció fa referència a les grans temàtiques de la recerca psicològica que les universitats i altres centres han abordat durant aquest període. La segona fa referència als grups, centres i projectes de recerca. S'hi donen en alguns casos dades corresponents al 2009 (període 2005-2008), i en d'altres, dades corresponents a la totalitat del període (2003-2009). La tercera secció presenta l'evolució d'aquesta estructura de recerca durant tot aquest període, la qual cosa permet una certa «comparació interna» que pretén indicar quins són els avenços o les millores produïts en l'àmbit de recerca considerat. En la quarta secció s'ofereixen dades i algunes anàlisis i comparacions sobre la productivitat dels grups, per una banda, i de les institucions (universitats i centres de recerca), per una altra. Finalment, en les conclusions s'ha tractat de fer una síntesi dels aspectes més rellevants de la informació prèviament oferta, valorant-la en relació amb els canvis i contrastos visibles durant el període i tractant de recollir les tendències que s'hi manifesten des del passat fins al futur pròxim.

Les fonts utilitzades han estat les proporcionades per l'Observatori de la Recerca de l'Institut d'Estudis Catalans (OR-IEC), el qual, al seu torn, s'ha nodrit d'altres fonts de diversa procedència: l'Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca (AGAUR); la Comissió Interministerial de Ciència i Tecnologia del Ministeri de Ciència i Tecnologia; el Ministeri d'Educació i Ciència (MEC); bases de dades de publicacions i revistes, com ara l'*Índice de impacto de las revistas españolas de ciencias sociales* (INRECS) i els *Journal Citation Reports* (JCR); la base de dades del Servei d'Informació per a la Comunitat de Recerca i Desenvolupament (CORDIS); el sistema d'informació d'universitats i recerca de Catalunya (UNEix), i l'Institut Nacional d'Estadística (INE).

2. LÍNIES D'INVESTIGACIÓ

TAULA 1

Línies d'investigació. Categorització feta a partir dels 156 projectes del Pla Nacional de Recerca Científica, Desenvolupament i Innovació Tecnològica i dels 22 projectes europeus (2003-2009)

<i>Línies d'investigació</i>	<i>N</i>	<i>Universitats implicades</i>
Neuropsicologia i neurociència: de la memòria, del llenguatge, de l'aprenentatge, de l'atenció, del càlcul, de la por, de l'ansietat, etcètera	47	UB (20), UAB (19), IDIBELL (3), URV (2), IDIBAPS (2), CST (1)
Cognició: percepció, lògica, atenció, llenguatge, aprenentatge, acció, càlcul, etcètera	23	UB (18), UdG (1), URV (1), UPF (1), FSJD (1), PCB (1)
Psicologia de l'educació i de la instrucció: <i>e-learning</i> , llengua escrita, plurilingüisme i educació, estratègies d'aprenentatge, immigració, etcètera	22	UB (8), UAB (6), UdL (5), UdG (2), URL (1)
Psicologia de la salut i de la qualitat de vida: dels cuidadors, de l'exercici físic, de l'alimentació, del lleure, de la dependència, de la vellesa, etcètera	21	UAB (10), UB (3), UOC (3), UdG (2), UPC (1), URL (1), HM (1)
Psicomètria: personalitat, nounat, agressivitat, esport, conducta social, entrevista, models d'anàlisi, etcètera	18	UB (12), UAB (3), URV (2), UdL (1)
Psicopatologia: ansietat, depressió, criminalitat, violència, drogoaddicció, etcètera	12	UAB (7), UB (4), UdG (1)
Psicologia de l'organització i gestió d'empreses: competències directives, condicions de treball, lideratge, <i>burnout</i>	6	URL (3), UAB (2), UdL (1)
Discapacitat: sords i llengua de signes, discapacitat intel·lectual, sistemes alternatius de comunicació, sords i desenvolupament	6	UAB (3), UB (2), URL (1)
Bilingüisme i segona llengua	5	UB (3), URV (2)
Psicoteràpia: teràpia virtual, dolor, tabaquisme, obesitat	5	UAB (2), URV (2), UB (2)
Psicologia social i ambiental: TIC, debats, participació, espai públic	4	UAB (2), UB (2)
Personalitat: afrontament, resiliència, control	3	UB (2), UAB (1)
Altres: etoecologia, esport	4	UAB (2), UB (2)

Font: Ministeri d'Educació, Cultura i Esport; BOE; OR-IEC, a partir de la base de dades CORDIS.

El panorama de les temàtiques de recerca en psicologia que es mostra en la taula 1 és molt ampli, tot combinant una multiplicitat d'aspectes tant teòrics com aplicats. El lloc més destacat l'ocupa la neuropsicologia, seguida de les recerques sobre cognició; la psicologia de l'educació i la instrucció, i la psicologia de la salut i la qualitat de vida. Hi ha alguna temàtica que no hi és representada, com és la psicologia evolutiva, pel fet probable que els psicòlegs d'aquesta àrea es dediquin als temes més aplicats propis de la psicologia de l'educació.

Un bon nombre de temàtiques dels grups de recerca responen, en general, a les decisions estratègiques proposades per la Generalitat (per la Comissió Interdepartamental de Recerca i Innovació Tecnològica [CIRIT], l'any 2001) en el *III Pla de Recerca de Catalunya 2001-2004*: impuls a la neurociència; a la salut i la qualitat de vida; al tractament de les llengües en el sistema educatiu i als nous models d'ensenyament i aprenentatge (aprenentatge multimodal, *e-learning*); als temes de criminalitat; a l'esport, etcètera.

La dimensió multidisciplinària de la psicologia fa que la recerca no estigui concentrada només en els departaments universitaris de les facultats, sinó també en altres centres com ara hospitals (Clínic, Sant Joan de Déu, Mataró, Terrassa) i centres de formació empresarial (Escola Superior d'Administració i Direcció d'Empreses [ESADE]), així com en altres centres específics (Fundació Privada Institut d'Investigació Biomèdica de Bellvitge [IDIBELL], Institut d'Investigacions Biomèdiques August Pi i Sunyer [IDIBAPS]).

3. ESTRUCTURA DE LA RECERCA

En primer lloc, aquesta secció fa referència al nombre i la distribució dels grups de recerca; als recursos humans i al finançament, i als centres de recerca on s'han format. Tot això, segons el dibuix que en fa la convocatòria del 2009 (SGR2009), al final del període examinat. En segon lloc, es tracta dels projectes de recerca del Pla Nacional de Recerca Científica, Desenvolupament i Innovació Tecnològica i dels projectes europeus, ambdós dins de l'interval complet que comprèn aquest report (2003-2009).

3.1. Estructura dels grups de recerca consolidats (convocatòria del 2009)

3.1.1. Grups per universitats i àrees de coneixement

Existeixen grups de recerca, la majoria «consolidats», que compten amb suport financer de la Generalitat, a més de beneficiar-se d'altres tipus de finançament estatal (projectes del Pla Nacional de Recerca Científica, Desenvolupament i Innovació Tecnològica) i internacional (projectes europeus i d'altres). La política preferent de la Generalitat tendeix, en aquest aspecte, a la consolidació de grans grups de qualitat, política que s'inicia el desembre del 1994 amb la primera adjudicació. Hi ha, però, grups de recerca que no tenen aquest suport financer específic de la Generalitat. La informació que es té a l'abast en aquests moments no permet incloure'ls en el nostre informe.

Per a l'adjudicació d'aquests grups, la Generalitat ha creat, en el període considerat, dues convocatòries: la del 2005, que recull les trajectòries del 2001 al 2004, i la del 2009, que recull les corresponents al període 2005-2008. Les dades d'aquest darrer període són les que ara es presenten, per tal de disposar d'un «retrat» de conjunt d'aquests grups al final del període del qual ens ocupem (més endavant, es farà una comparació amb els de convocatòries precedents). Com es mostra en la taula 2, de la convocatòria del 2009 neixen o es renoven 45 grups, repartits per les diferents universitats. Del total d'aquests grups, 35 són consolidats, 9 són emergents (en fase de consolidació) i 1 és singular (atesa la trajectòria coherent i destacada dels seus membres).

TAULA 2
Universitats i grups

<i>Universitats</i>	<i>Grups consolidats</i>	<i>Grups singulars</i>	<i>Grups emergents</i>	<i>Total</i>
UB	14	1	1	16
UAB	9	0	2	11
UPF	2	0	2	4
URL	4	0	0	4
URV	2	0	1	3
UOC	0	0	2	2
UdL	2	0	0	2
UdG	1	0	0	1
CRG	1	0	0	1
FCRB	0	0	1	1
	35	1	9	45

Font: AGAUR.

En la taula 3 es presenta la distribució d'aquests 45 grups per àrees de coneixement.

TAULA 3
Àrees de coneixement i grups de recerca consolidats en la convocatòria del 2009

<i>Àrees de coneixement</i>	<i>Nombre de grups</i>
Personalitat, avaluació i tractament psicològics	10
Psicologia evolutiva i de l'educació	8
Psicologia bàsica	8
Psicologia social	7
Metodologia de les ciències del comportament	6
Psiquiatria i psicobiologia	6
Total	45

Font: AGAUR.

3.1.2. Recursos humans dels grups

En la taula 4 s'exposa la distribució per universitats dels investigadors que treballen en el si dels grups de recerca. Dos terços d'aquesta força investigadora pertanyen a la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) i la Universitat de Barcelona (UB).

TAULA 4
Universitats, centres i membres dels grups de recerca consolidats en la convocatòria del 2009

<i>Universitats</i>	<i>Membres dels grups de recerca</i>
UB	267
UAB	135
UPF	63
URL	51
UdL	26
URV	25
UOC	15
CRG	11
UdG	8
FCRB	4
Total	605

Font: AGAUR.

3.1.3. Finançament dels grups

En la taula 5 es presenten les quantitats concedides per la Generalitat als vint-i-dos grups de recerca finançats el 2009, des del màxim finançament fins al mínim.

TAULA 5
Finançament atorgat per la Generalitat als grups de recerca consolidats del 2009

<i>Import</i>	<i>Grups</i>	<i>Universitats/centres</i>
637.520 €	12	UB
157.040 €	3	URV
136.240 €	3	UAB
49.920 €	1	URL
46.800 €	1	UOC
42.640 €	1	FCRB
40.560 €	1	UPF
Total: 1.110.720 €	22	

Font: AGAUR.

3.2. *Altres aspectes de l'estructura de la recerca al marge dels grups*

3.2.1. **Programes de la Generalitat de Catalunya i estatals per a la contractació i formació de personal investigador en psicologia de fora de Catalunya, en el període 2002-2009**

Sota una òptica general i independentment dels grups, a continuació s'adreça el focus cap a la contractació i participació d'investigadors de fora de Catalunya en la recerca psicològica al nostre país. Llavors es fan paleses les xifres de la taula 6, conseqüència dels programes per a la contractació i formació de personal investigador atorgats per la Generalitat i diferents organismes estatals entre els anys 2002 i 2009. Per tal de saber el pes d'aquesta força investigadora externa dins del conjunt dels investigadors de Catalunya, caldria tenir una estimació del nombre global d'investigadors en aquest període. Una possibilitat seria calcular la mitjana d'investigadors entre la convocatòria del 2005 (anys 2001-2004) i la del 2009 (anys 2005-2008). Aquesta mitjana és de 465,5. Aleshores, una aproximació a aquest pes relatiu estaria suggerida per l'índex que figura en la darrera fila de la taula 6: el

percentatge que suposa el total de membres contractats de fora de Catalunya respecte a l'anterior mitjana. Com es pot apreciar, aquest pes està a prop del 12 %.

TAULA 6
Programa de contractació d'investigadors de fora de Catalunya per als grups de recerca consolidats (2002-2009)

Professors i investigadors visitants amb beca d'estada (PIV) a Catalunya	8
Professors i investigadors estrangers (estada SAB, programa estatal)	1
Joves doctors estrangers (beques FPU, programa estatal)	42
Investigadors ICREA	6
Total de membres externs	57
Índex d'internacionalització	12,24 %

Font: OR-IEC, a partir de diverses fonts.

3.2.2. Altres ajuts a la formació i col·laboració de personal investigador

La informació sobre aquests ajuts està delimitada per les dates específiques de cada convocatòria (que hi són indicades), segons el calendari de l'organisme dispensador. S'ha recollit informació sobre els següents ajuts:

- Beques i ajuts predoctorals (FI, 2002-2009), en nombre de 100.
- Dintre dels programes estatals:
 - Beques a la formació de personal investigador (FPI, 2003-2009): 19.
 - Ajuts del Programa Juan de la Cierva (JCI, 2004-2009): 12.
 - Ajuts del Programa Ramón y Cajal (RYC, 2002-2009): 7.

3.2.3. Centres i instituts de recerca

Dins dels trenta-un centres de recerca de la Generalitat existents a Catalunya en totes les disciplines, s'ha considerat que l'implicat de manera més sistemàtica en la recerca psicològica és el Centre de Regulació Genòmica (CRG): entre altres projectes, estudia la genètica de les discapacitats intel·lectuals. Tanmateix, altres centres i fundacions apareixen en aquest informe per les seves contribucions científiques puntuals a l'àrea de la psicologia, talment la Fundació Clínic per a la Recerca

Biomèdica (FCRB) o la Fundació per a la Recerca i la Docència Sant Joan de Déu (FSJD).

Cal aclarir que s'entén el terme *centres de recerca* en el sentit més estricte, en tant que es parla de Centres de Recerca de Catalunya (CERCA); és a dir, en el sentit d'«organismes independents amb personalitat política pròpia (consorcis o fundacions), participats per la Generalitat de Catalunya, que tenen com a objecte principal la investigació científica d'excel·lència» (Generalitat de Catalunya. Departament d'Innovació, Universitats i Empresa, 2010, p. 16). Per tant, no es parla de centres a l'empara d'universitats, sinó dels que depenen directament de la Generalitat.

La mateixa restricció s'aplica als instituts de recerca. Així, en aquest informe es mencionen com a fonts d'informació sobre investigadors i producció científica en psicologia només aquells instituts que, amb una part de la seva producció classificable com a psicològica, estan participats per la Generalitat. En són exemples els ja esmentats IDIBAPS i IDIBELL.

En canvi, no s'ha pogut prestar la mateixa atenció a aquells altres instituts que han estat creats per alguna de les universitats catalanes i tenen existència en el seu si. La raó és que aquests darrers són molt nombrosos i no sempre és fàcil esbrinar si fan o han fet contribucions a la recerca específicament psicològica. Una altra raó —més important— és que en cap cas la informació oficial sobre l'estructura i el rendiment de la recerca no deriva d'aquests instituts. Amb tot, a continuació són enumerats i caracteritzats breument per tal de fer constar el seu paper dintre dels respectius àmbits universitaris. En congruència amb el que s'acaba d'afirmar, s'esmenten solament aquells instituts sobre els quals hi ha l'evidència, o algun indici, que la seva dedicació més important està concentrada en la recerca (la qual cosa n'exclou els instituts de ciències de l'educació [ICE]) i que la recerca en qüestió és psicològica en un sentit ampli. També s'ha intentat separar, en la mesura que la informació ho ha permès, els instituts pròpiament dits dels centres de recerca.

— Institut de Recerca en Cervell, Cognició i Conducta (IR3C) de la UB
(<http://www.ir3c.ub.edu/>).

— Institut de Neurociències (INc) de la UAB
(<http://inc.uab.cat/index.php?lang=ca>).

— Institut de Recerca Educativa (IRE) de la Universitat de Girona (UdG)
(<http://www.udg.edu/tabid/11246/Default.aspx>).

— Psicologia, salut i xarxa (PSiNET), dins de l'Internet Interdisciplinary Institute de la Universitat Oberta de Catalunya (IN3-UOC)

(<http://psinet.uoc.edu/index.php/es/>).

— e-Learning Institute de La Salle, de la Universitat Ramon Llull (URL)

(<http://bit.ly/1uQ4BWT>).

3.3. Projectes

En aquest apartat es consideren tres tipus de projectes:

1. Els vehiculats a través dels grups de recerca consolidats del 2009, que donen, un cop més, una imatge de l'estat de la recerca a través d'aquest indicador i d'aquests grups al final del període de referència 2003-2009.

I dins d'aquest mateix interval d'anys, també s'hi distingeixen:

2. Els projectes d'investigació fonamental (Pla Nacional de Recerca Científica, Desenvolupament i Innovació Tecnològica).

3. Els projectes europeus.

A causa de la mateixa estructura d'informació que imposen les fonts, la primera d'aquestes categories pot incloure, tot i que no de manera exclusiva, les altres dues.

3.3.1. Projectes dels grups de recerca consolidats

En la taula 7 s'exposen tots els projectes concedits als grups de recerca del 2009: els projectes pròpiament dits, la proporció d'aquests que tenien abast internacional i altres projectes de caràcter no oficial atorgats per empreses o administracions no vinculades directament a la universitat. L'índex d'internacionalització més elevat (47,63 %) correspon a la Universitat Pompeu Fabra (UPF), amb quasi la meitat dels seus projectes situats en l'àmbit internacional.

TAULA 7
Projectes obtinguts en convocatòries competitives i d'altres (grups de recerca consolidats del 2009)

<i>Universitats/centres</i>	<i>Projectes competitiuus finançats</i>	<i>Projectes competitiuus finançats internacionals*</i>	<i>Altres projectes finançats (contractes, empreses, administracions)</i>	<i>Total</i>
UB	273	34	179	452
UAB	67	19	42	109
UPF	42	20	4	46
URL	34	8	18	52
UdL	31	3	18	49
URV	25	3	5	30
UOC	10	1	19	29
UdG	2	0	11	13
CRG	29	6	4	33
FCRB	4	1	1	5
Total	517	95	301	818
Índex d'internacionalització**		18,37%		

*Inclusos en els competitiuus finançats.

**Percentatge dels projectes competitiuus internacionals respecte al total de projectes competitiuus.

Font: AGAUR.

3.3.2. Projectes d'investigació fonamental (Pla Nacional de Recerca Científica, Desenvolupament i Innovació Tecnològica, 2003-2009)

TAULA 8
Projectes del Pla Nacional de Recerca Científica, Desenvolupament i Innovació Tecnològica (2003-2009)

<i>Universitats/centres</i>	<i>Projectes</i>	<i>Finançament obtingut</i>
UB	73	3.916.673 €
UAB	46	2.680.602 €
URV	9	598.100 €
UPF	2	368.082 €
IDIBELL	3	351.021 €
UdG	5	253.567 €
URL	5	199.348 €
UdL	6	171.507 €
PCB	1	137.314 €
UOC	3	114.800 €
FSJD	1	79.134 €
CST	1	35.090 €
UPC	1	32.670 €
Total	156	8.937.908 €

Font: Ministeri d'Educació, Cultura i Esports; BOE.

Es compten 156 projectes nacionals de recerca científica, desenvolupament i innovació tecnològica (R+D+I) (vegeu l'annex 1), que són els que consten en la taula 8. Un bon nombre d'aquests corresponen a grups de recerca consolidats, i la resta, a grups que no tenen aquesta consideració. El projecte amb un import més elevat se situa a prop dels dos-cents mil euros.

3.3.3. Projectes europeus (2003-2009)

TAULA 9
Projectes europeus (2003-2009) per universitats

<i>Universitats/centres</i>	<i>Projectes</i>	<i>Coordinació</i>	<i>Participació</i>	<i>Socis</i>	<i>Finançament total</i>	<i>Suma del finançament ajustat*</i>
UB	9	4	5	144	19.219.656 €	3.317.416 €
UAB	10	2	8	89	20.828.727 €	2.448.527 €
UdG	1		1	5	1.413.963 €	282.792 €
UPC	1		1	5	1.600.000 €	266.666 €
URL	1		1	5	457.044 €	91.408 €
Total	22	6	16	248	43.519.390 €	6.406.809 €

* Finançament ajustat: quantitat que resulta de dividir l'import de cada projecte pel nombre de socis. És una xifra aproximada, ja que no tots els socis reben sempre les mateixes quantitats.

Font: OR-IEC, a partir de la base de dades CORDIS.

En el període en el qual se centra aquest report, cinc universitats participen en 22 projectes europeus o els coordinen (vegeu l'annex 2), tal com es posa de manifest en la taula 9. El projecte amb més finançament ha rebut deu milions d'euros. El nombre més elevat de socis en un projecte concret és de 45.

Valorant la suma total del finançament dels projectes R+D+I i els projectes europeus (finançament ajustat), es podria considerar que un 41,8 % del finançament ve de fora (índex d'internacionalització).

3.3.4. Valoració del rendiment en captació de projectes

És evident que l'esforç investigador té relació tant amb els diners rebuts com amb el nombre d'investigadors que aplega cada institució. Amb la intenció d'explorar aquesta relació i de realitzar una aproximació al rendiment de cada universitat o centre, es presenta seguidament una ràtio que relaciona el nombre de personal docent i investigador (PDI) de les universitats públiques de Catalunya, en àrees o departaments de psicologia, amb el finançament que rep cada una, finançament que ha estat estimat com la suma del que correspon als projectes R+D+I més el que correspon al finançament ajustat dels projectes europeus (taula 10).

TAULA 10

Ràtio finançament (projectes R+D+I i projectes europeus) / PDI d'universitats a les universitats públiques catalanes*

<i>Universitats</i>	<i>PDI*</i>	<i>Finançament (F)</i>	<i>Ràtio F/PDI</i>
UPF	5	368.082 €	73.616,4
UB	220	7.234.089 €	32.882,22
UAB	173	5.129.129 €	29.648,14
URV	36	598.100 €	16.613,88
UdG	51	536.359 €	10.516,84
UdL	20	171.507 €	8.575,35

* Mitjana de PDI que ha tingut cada universitat durant el període 2003-2009.

Font: Les dades sobre el finançament s'han extret de les taules 8 i 9; les dades sobre el PDI han estat proveïdes per l'OR-IEC.

Al llarg d'aquest període, s'ha produït un increment del personal investigador d'un 2 % anual.

Aquest és un rànquing orientatiu de les ràtios de recerca que ha assolit cada universitat en aquests dos tipus de projectes. Aquestes dades s'han de ponderar en relació amb diversos factors. La UPF és evidentment la que té una ràtio més elevada de recursos: els PDI hi són un grup molt reduït i alguns d'ells procedeixen de les altres universitats públiques on ja tenien tradició de recerca. Altres universitats també joves (Universitat Rovira i Virgili [URV], UdG i Universitat de Lleida [UdL]) compten entre el seu personal amb un percentatge significatiu de PDI procedents d'escoles universitàries amb poca tradició de recerca. Una ràtio més precisa hauria de considerar, com ja s'ha dit, el finançament i l'origen (ara desconegut) dels projectes finançats competitiu internacionals dels grups de recerca consolidats.

4. EVOLUCIÓ DE L'ESTRUCTURA DE LA RECERCA (2003-2009)

L'anàlisi de l'evolució dels grups i projectes de recerca permet fer una comparació interna de les millores que s'han produït entre la convocatòria SGR2005 i SGR2009 i tot al llarg del període 2003-2009.

4.1. *Evolució dels grups de recerca consolidats*

En la taula 11 es mostra l'evolució global del nombre de grups i investigadors des del 2002, any fins on arriba l'informe anterior a aquest, fins a les dues convocatòries en les quals se centren les dades aquí analitzades

TAULA 11
Evolució dels grups de recerca consolidats

	2002	2005	2009
Grups de recerca	8	25	45
Membres	Desconegut	326	605

Font: OR-AGAUR

El canvi és força notable tant pel que fa al nombre de grups com al nombre de membres. (La llista completa de grups de recerca amb suport de la Generalitat en totes dues convocatòries s'inclou en l'annex 3.)

Per universitats, les variacions més significatives són:

- L'augment dels grups de recerca a la UAB (passa de 5 a 11 grups).
- La presència dels grups de recerca de la UPF (passa de 0 a 4 grups).

Tocant al suport financer dels grups per part de la Generalitat, en la taula 12 es fa palès com el 2009 gairebé s'ha quadruplicat el nombre de grups consolidats que reben finançament específic de la Generalitat respecte a la convocatòria del 2005, així com també la quantitat total assignada.

TAULA 12
*Evolució del suport financer de la Generalitat als grups de recerca consolidats
(convocatòria del 2009, en color gris)*

2005			2009		
<i>Imports</i>	<i>Grups</i>	<i>Centres</i>	<i>Imports</i>	<i>Grups</i>	<i>Centres</i>
260.600 €	6	UB	637.520 €	12	UB
			157.040 €	3	URV
			136.240 €	3	UAB
			49.920 €	1	URL
			46.800 €	1	UOC
			42.640 €	1	FCRB
			40.560 €	1	UPF
260.000 €	6		1.110.720 €	22	

Font: Agaur

Si ara es para atenció en l'evolució dels projectes concedits als grups, es fa evident la situació que es mostra en la taula 13.

TAULA 13
Evolució del nombre de projectes finançats

<i>Tipus de projectes</i>	<i>1996-2002*</i>	<i>Convocatòria 2005</i>	<i>Convocatòria 2009</i>
Projectes competitius finançats		376	517
Projectes competitius finançats internacionals**		71	95
Altres (finançats, contractes, empreses, administracions)		397	301
Total	449	773	818
Índex d'internacionalització		18,88%	18,37%

* En aquest període no es poden distingir categories de projectes. Inclou tots els projectes subvencionats, ja siguin o no de grups consolidats.

**Inclusos en els competitius finançats.

Font: Anguera Argilaga *et al.* (2005); AGAUR.

Així doncs, el nombre de projectes finançats dels grups de recerca consolidats en el període 2003-2009 (convocatòries del 2005 i el 2009 acumulades) triplica amb escreix el del període anterior (1996-2002). Cal tenir present que la informació sobre aquest darrer període inclou els projectes de tots els grups, així com els projectes R+D+I i els europeus. Si la mirada es limita a la comparació entre el 2005 i el 2009, es fa evident també un clar augment de projectes competitius finançats.

En canvi, més enllà del que explicita la taula 13, sabem que baixa el nombre de contractes amb empreses i administracions, probablement per causa de la crisi econòmica. I, tocant a aspectes particulars, podem destacar l'augment important de projectes internacionals de la UPF (20, el 2009), tot i que el 2005 no se'n beneficiava de cap, ja que tampoc no tenia, en aquella data, grups de recerca consolidats.

Es pot veure que, en línies generals, l'índex d'internacionalització es manté.

4.2. Evolució dels projectes d'investigació fonamental del Pla Nacional de Recerca Científica, Desenvolupament i Innovació Tecnològica i dels projectes europeus

L'evolució dels projectes R+D+I (taula 14) no segueix una progressió d'any en any, però, si es compara el període 2003-2005 amb el període 2007-2009, es fa evident un clar augment de projectes (de 53 a 79).

TAULA 14
Evolució dels projectes R+D+I

<i>Universitats/centres</i>	<i>2003</i>	<i>2004</i>	<i>2005</i>	<i>2006</i>	<i>2007</i>	<i>2008</i>	<i>2009</i>	<i>Total</i>
UB	4	8	14	10	10	7	20	73
UAB	8	2	8	7	7	6	8	46
URV	1		1	3	1	1	2	9
UdL	1		1	1		1	2	6
UdG			1	1	2		1	5
URL			2	2	1			5
UOC	1	1				1		3
IDIBELL						2	1	3
UPF								2
UPC						1		1
PCB					1			1
CST						1		1
FSJD							1	1
Total	15	11	27	24	22	20	37	156

Font: OR-IEC, a partir de dades del MEC, la Comissió Interministerial de Ciència i Tecnologia el BOE.

I, com es veu en la taula 15, el finançament de projectes nacionals segueix un ritme ascendent, any rere any, de manera que el de l'any 2009 gairebé quintuplica el del 2003.

TAULA 15
Evolució del finançament dels projectes R+D+I

<i>2003</i>	<i>2004</i>	<i>2005</i>	<i>2006</i>	<i>2007</i>	<i>2008</i>	<i>2009</i>	<i>Total</i>
624.363	468.964	992.787	1.108.106	1.496.843	1.310.172	2.936.673	8.937.908

Font: OR-IEC, a partir de dades del MEC, la Comissió Interministerial de Ciència i Tecnologia i el BOE.

4.3. Evolució dels projectes europeus

En la taula 16 i en la figura 1 es pot observar l'evolució dels projectes europeus i nacionals de les universitats catalanes entre el 2003 i el 2009.

TAULA 16
Evolució dels projectes europeus

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	Total
Projectes	1	2	2	2	0	11	4	22
Finançament	650.000	10.273.952	120.000	2.252.186	—	24.799.054	5.424.198	43.519.390

Font: OR-IEC, a partir de la base de dades CORDIS.

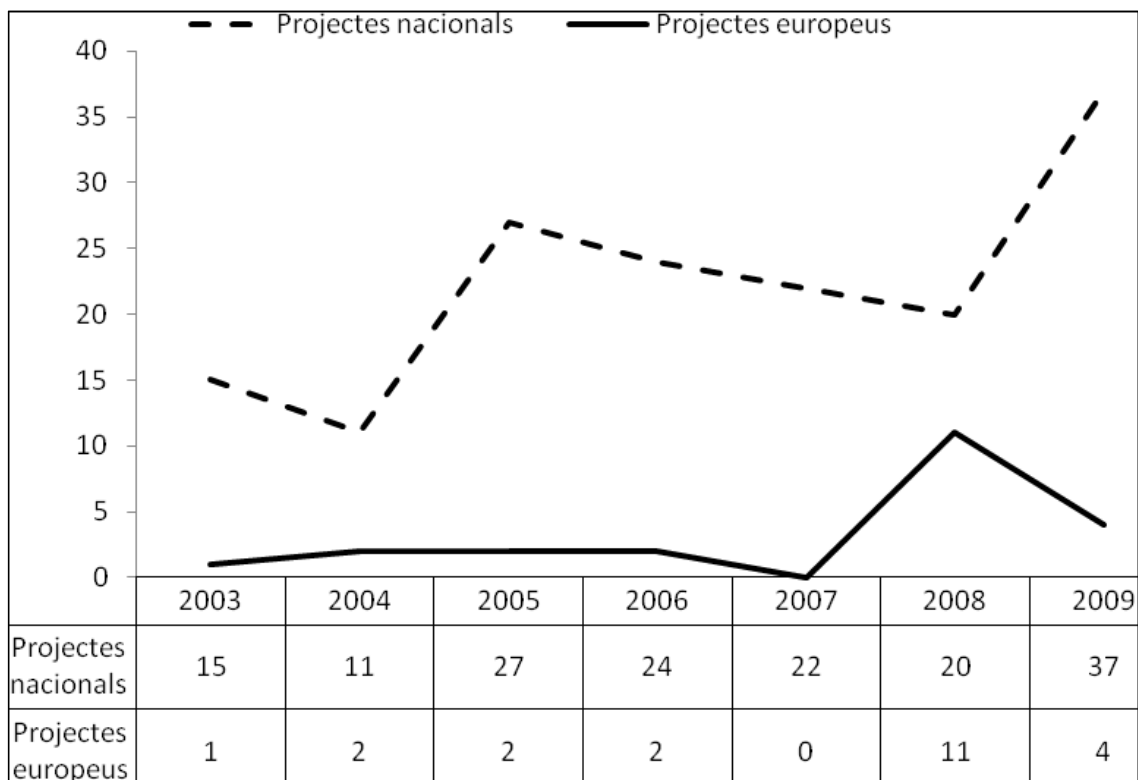

FIGURA 1. Evolució dels projectes europeus i nacionals de les universitats catalanes entre el 2003 i el 2009.

Font: OR-IEC, a partir de dades del MEC, la Comissió Interministerial de Ciència i Tecnologia, el BOE i la base de dades CORDIS

5. PRODUCTIVITAT DE LA RECERCA A CATALUNYA (2003-2009)

En aquesta part del report, s'informa sobre la producció científica en l'àrea de psicologia a Catalunya en el període de referència. Aquesta producció s'avaluarà a través de diferents indicadors que, una vegada més, es desprenen de les fonts i de les bases de dades utilitzades. Aquestes fonts han emmagatzemat i classificat la informació que hem aprofitat segons uns motlles que han determinat, inevitablement, l'elecció d'aquests mateixos indicadors i sovint la manera de la qual han estat utilitzats.

En primer lloc, en l'apartat 5.1, s'exposarà la productivitat dels grups de recerca consolidats. Amb escasses excepcions, la informació relativa als grups prové de l'AGAUR i es refereix al nom, composició, filiació, finançament i productivitat, a través de diferents indicadors, de cada un dels grups en cada una de les dues convocatòries mencionades. Aquesta estructura de la informació, focalitzada ara sobre els mencionats indicadors, marcarà l'itinerari expositiu.

Els indicadors utilitzats han estat, principalment, els articles publicats i les tesis generades per cada grup, atès que són aquests els que tenen la màxima acceptació oficial com a criteris de concessió de sexennis o d'assignació de projectes i beques. Amb tot, secundàriament, es tindran en compte altres publicacions (llibres, capítols), així com les comunicacions en congressos.

Per altra banda, en l'apartat 5.2, s'obrirà un segon front d'informació amb un abast més general, el qual comprendrà la totalitat de les universitats i centres de investigació en psicologia que hi ha a Catalunya, sense distingir els grups de recerca que hi puguin actuar, però incloent-ne la producció. En aquest cas, les fonts d'informació més importants han estat l'INE, el MEC, el *Butlletí Oficial de l'Estat* (BOE) i diverses bases de dades, com ara IN-RECS o JCR.

En definitiva, les dades que s'analitzaran a continuació estan vinculades, en primer lloc, exclusivament, als grups de recerca consolidats i, en segon lloc, al conjunt d'institucions de recerca de Catalunya i a la seva producció científica, tant si ha estat generada des dels grups com si ho ha estat des de fora d'aquests.

Eventualment, tant en un marc de referència com en l'altre, quan les dades disponibles ho facin possible, considerarem també dades del País Valencià i de les Illes Balears, i compararem algunes de les xifres que resultin de les nostres estimacions amb

les de la resta d'Espanya, cercant contrastos, o bé tractant d'aïllar el perfil de la nostra recerca en l'interior de l'Estat.

5.1. Àmbit de productivitat en la recerca: els grups de recerca consolidats. Producció dels grups de recerca a Catalunya en els períodes corresponents a les convocatòries de SGR2005 i SGR2009

S'analitzarà el rendiment científic dels grups de recerca pel que fa a les tesis doctorals generades i als articles publicats. A continuació, s'adoptarà una perspectiva més global, introduint alguns indicadors més en la valoració. Finalment, es compararà el rendiment dels grups finançats amb el dels no finançats.

5.1.1. Tesis doctorals

Es comptabilitzen un total de 143 tesis derivades dels grups de recerca consolidats del 2005 i un total de 493 derivades dels del 2009.

En la figura 2 es representa la distribució de les tesis doctorals dels grups de recerca en les dues convocatòries de referència i segons el centre o la universitat que les va generar. En les figures 3 i 4 es mostren les ràtios entre el nombre de tesis i el nombre de grups de recerca i d'investigadors, respectivament, en cada universitat comptabilitzada.

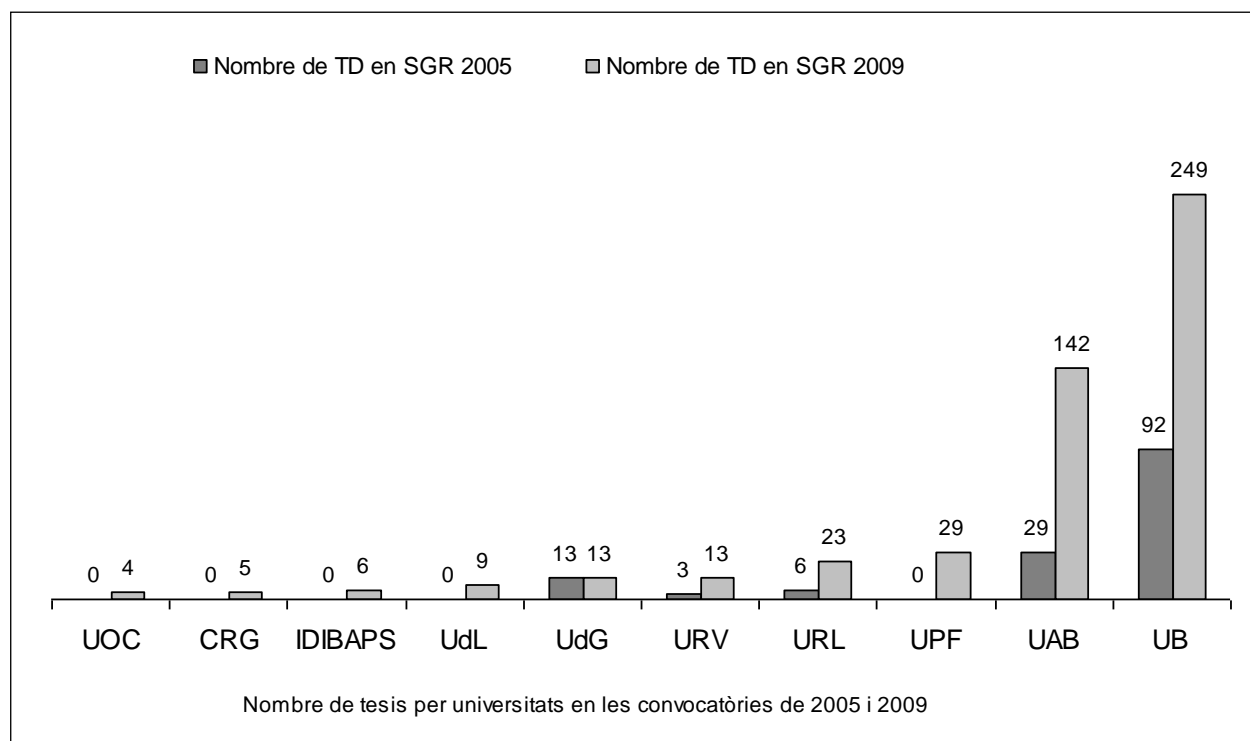

FIGURA 2. Nombre de tesis doctorals generades pels grups de recerca consolidats dels centres i universitats catalans durant els períodes 2001-2004 (convocatòria del 2005) i 2005-2008 (convocatòria del 2009).

Font: AGAUR

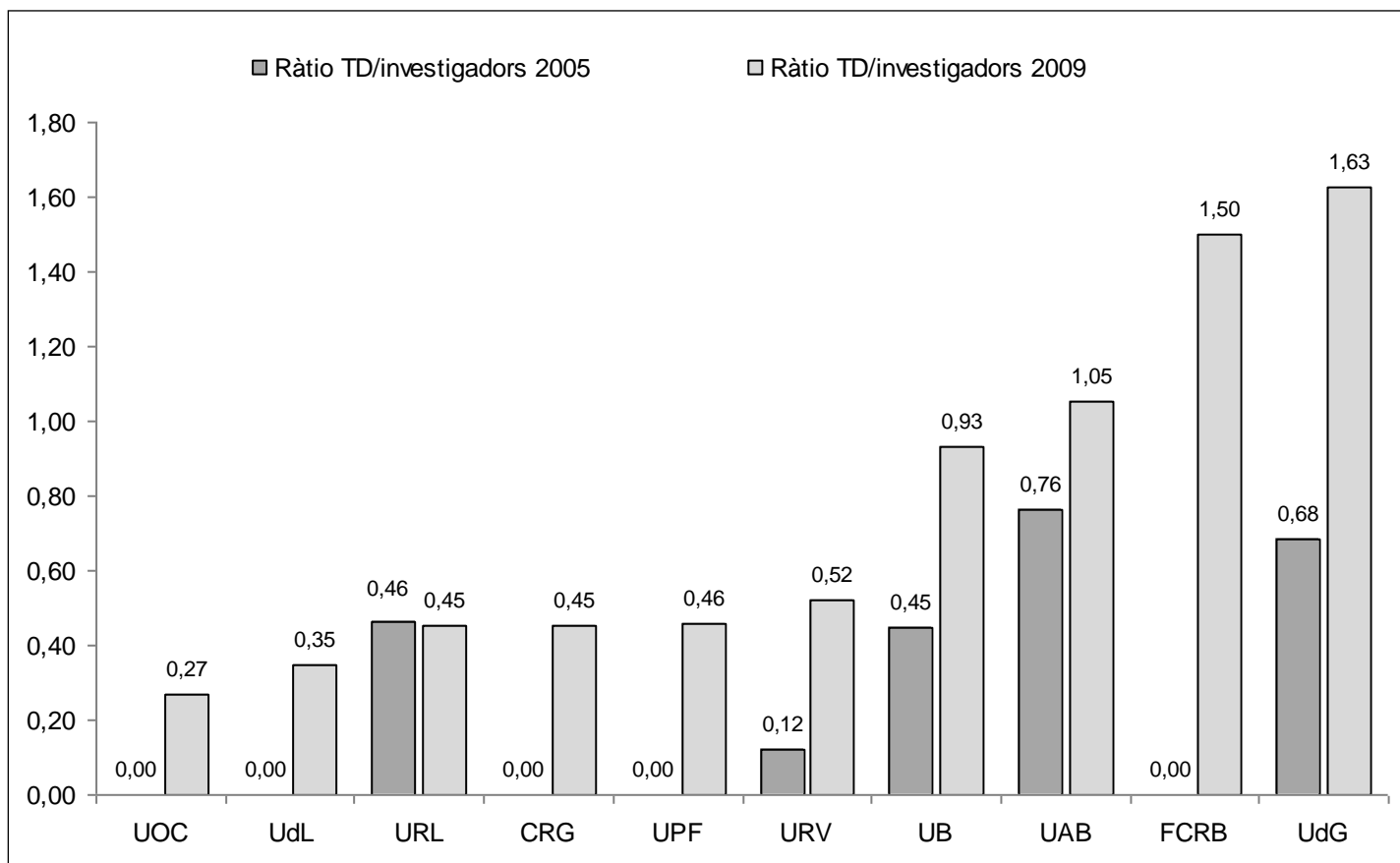

FIGURA 3. Ràtio entre el nombre de tesis i el nombre de grups de recerca consolidats en cada una de les universitats catalanes en els còmputos del 2005 i el 2009.

Font: AGAUR.

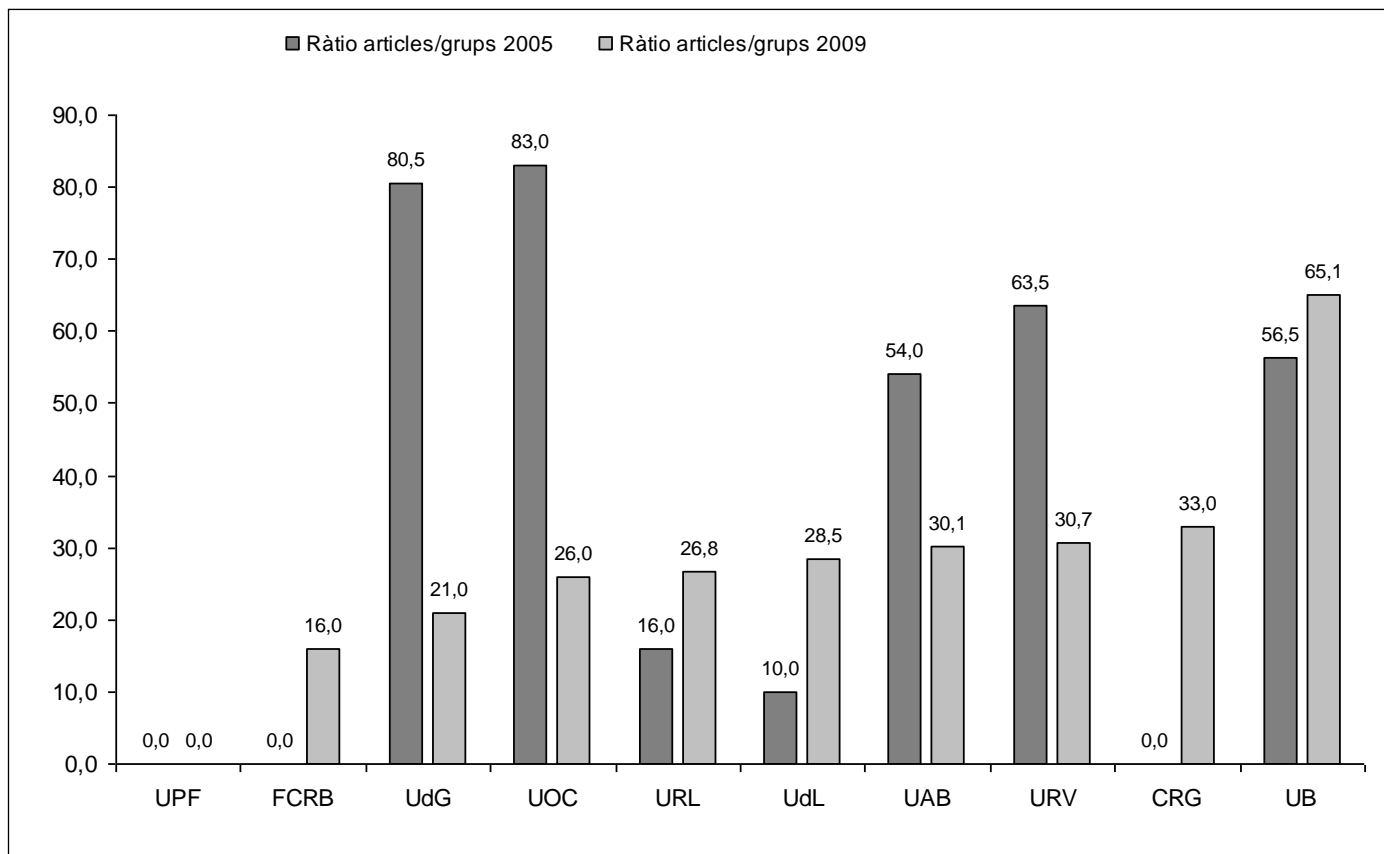

FIGURA 4. Ràtio entre el nombre de tesis i el nombre d'investigadors en cada una de les universitats catalanes en els còmputos del 2005 i el 2009.

Font: AGAUR

Així doncs, l'increment de tesis entre el període 2001-2004 i el 2005-2008 és fàcilment remarcable en la figura 2, amb l'excepció d'alguna universitat que manté un mateix nivell d'un període a l'altre. Tanmateix, aquest increment podria ser atribuït simplement a la inèrcia derivada del nombre més alt de grups (de 25 a 45) i d'investigadors (de 326 a 605) en la segona d'aquestes convocatòries (vegeu l'apartat 4.1).

Per tal de neutralitzar aquest efecte, s'han calculat els índexs corresponents a les figures 3 i 4, en les quals les xifres que apareixen són el resultat de dividir el nombre de tesis, per universitat i convocatòria, pel nombre de grups i pel nombre d'investigadors, respectivament. Amb tot, fent així l'estimació, l'augment de la producció d'una convocatòria a l'altra es manté visible en general. En canvi, l'aspecte que pren la productivitat en tesis per centres i universitats esdevé llavors lleugerament modificat, de manera que les institucions més petites poden arribar a mostrar un rendiment igual o superior a les grans en qualsevol de totes dues convocatòries.

5.1.2. Articles

En les taules 17 i 18 es resumeix, en nombres absoluts, la producció en articles publicats pels grups de recerca consolidats de cada universitat durant el període de referència. En la convocatòria del 2005, la informació procedent de l'AGAUR no permet destriar si els articles han estat publicats en revistes indexades o sense indexar, per la qual cosa la taula 17 presenta una única columna, on s'han reflectit tots els articles. En la convocatòria del 2009, sí que la font permet distingir entre aquestes dues categories, les quals han estat reflectides consegüentment en la taula 18.

TAULA 17

Articles publicats pels grups de recerca consolidats de les universitats catalanes entre el 2001 i el 2004 (convocatòria del 2005)

<i>Entitats</i>	<i>Articles</i>
UAB	270
UB	734
UdG	161
URV	127
UOC	83
URL	16
UdL	10
Total 2005	1.401

Font: AGAUR.

Nota: No es distingeix si l'article ha estat publicat en una revista indexada o no indexada.

TAULA 18

Articles publicats pels grups de recerca consolidats de les universitats catalanes entre el 2005 i el 2008 (convocatòria del 2009)

<i>Entitats</i>	<i>Articles no indexats</i>	<i>Articles indexats</i>
UB	188	854
UAB	136	316
UPF	15	216
URV	21	71
URL	107	58
UdL	6	51
UOC	20	32
CRG	10	23
UdG	1	20
FCRB	2	14
Total 2009	506	1.655

Font: AGAUR.

Com que es pot presumir raonablement que les dades del 2005 apleguen articles en qualsevol de tots dos tipus de revistes, aleshores cal fer la comparació entre ambdós moments en el nivell més global. Així, es constata una producció de 1.401 articles en el període 2001-2004, ben per sota dels 2.161 (506 + 1.655) de l'interval 2005-2008, xifra que representa un increment de més del 50 %.

Seguint la mateixa estratègia que amb les tesis doctorals en l'apartat precedent, es pot intentar una aproximació a l'esforç investigador grupal o individual, en les diferents universitats i dins de cada període, cercant les ràtios entre el nombre d'articles publicats i el nombre de grups vigents, i entre la primera d'aquestes quantitats i el nombre d'investigadors dels grups de recerca. Els resultats d'aquestes estimacions apareixen en les figures 5 i 6. Ambdues estan ordenades de menys a més respecte als valors de la convocatòria del 2009 (barres en gris clar).

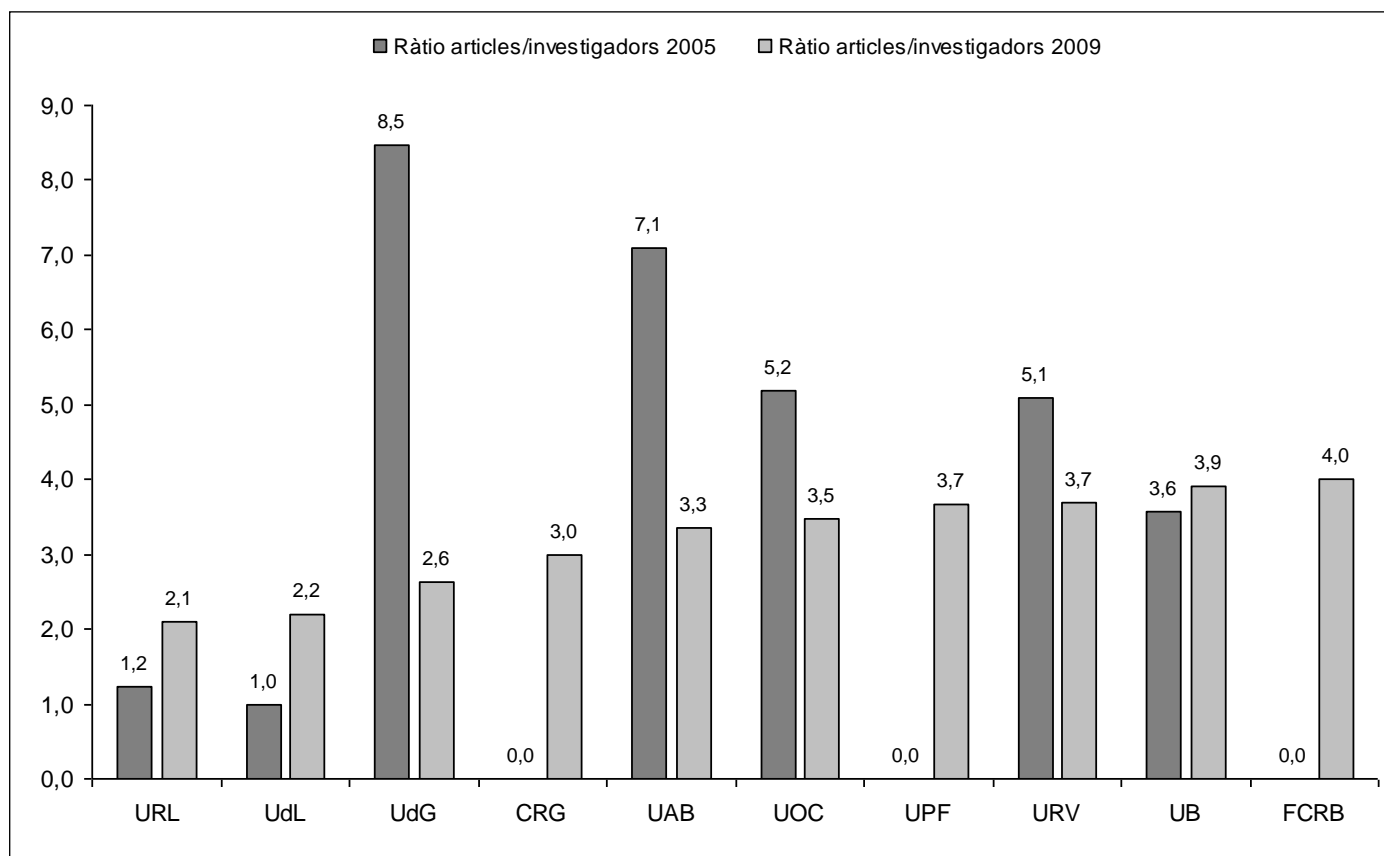

FIGURA 5. Ràtios entre el nombre d'articles i el nombre de grups de recerca consolidats de cada universitat o centre durant els períodes 2001-2004 (convocatòria del 2005) i 2005-2008 (convocatòria del 2009).

Font: AGAUR

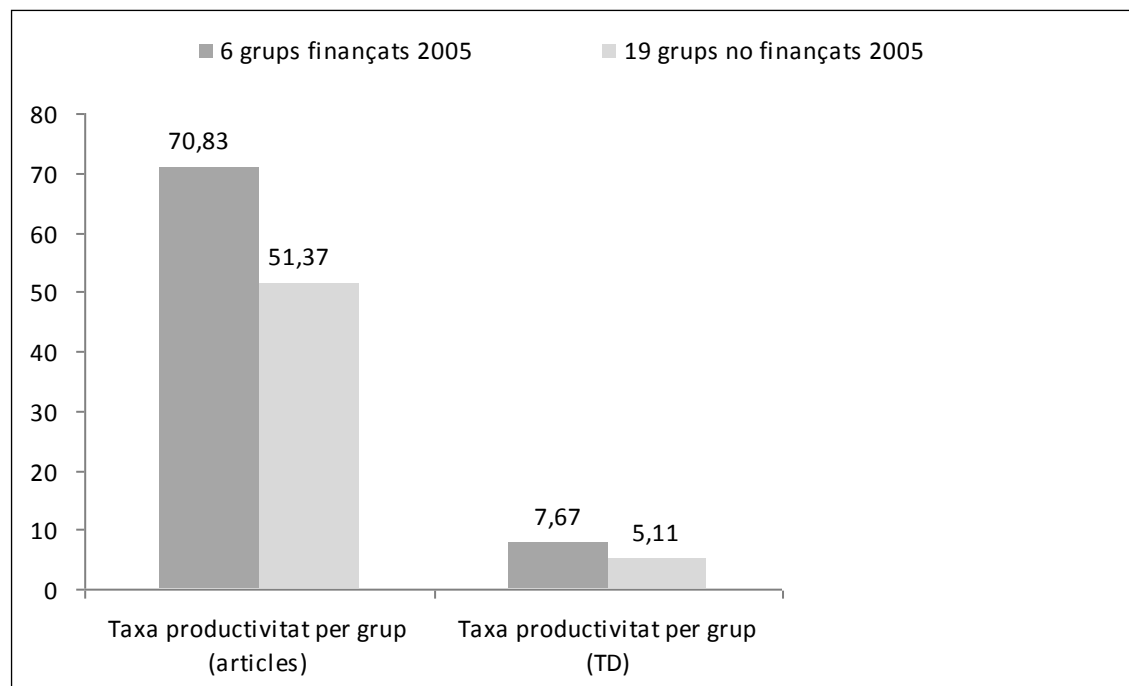

FIGURA 6. Ràtios entre el nombre d'articles i el nombre d'investigadors en grups de recerca consolidats de cada universitat o centre durant els períodes 2001-2004 (convocatòria del 2005) i 2005-2008 (convocatòria del 2009).

Font: AGAUR.

És prou manifest que aquest esforç investigador no ha augmentat en tots els casos d'una convocatòria a una altra, ja que, en la primera d'aquestes, algunes universitats publicaven més tot i disposar de menys grups i menys investigadors. I es comprova també que no sempre les universitats grans manifesten les ràtios màximes.

5.1.3. Aproximació global a la productivitat dels grups de recerca consolidats

És possible ampliar encara més el focus de l'anàlisi, per tal de cobrir de manera més completa la producció científica emanada dels grups de recerca. Així, es pot afegir a la informació ja processada aquella relativa a les publicacions en format de llibres i capítols, així com les comunicacions i ponències en congressos. Si al costat es col·loca la informació ja exposada sobre les tesis doctorals i els articles, s'obté una visió global com la que es mostra en la taula 19, en què s'aprecia de nou l'augment, en termes absoluts, de la producció científica en els anys corresponents a la convocatòria del 2009 respecte a la del 2005.

TAULA 19
Comparació de diversos indicadors de productivitat dels grups de recerca de les universitats catalanes en les convocatòries del 2005 (2001-2004) i del 2009 (2005-2008)

	<i>Articles</i>	<i>Llibres</i>	<i>Capítols</i>	<i>Tesis</i>	<i>Congressos</i>
2005	1.401	145	478	143	576
2009	2.161	219	732	493	2.799

Font: AGAUR.

Però, un cop més, per tal de traçar un mapa més sensible de la productivitat científica, sembla aconsellable obtenir ràtios individuals, que ara s'han calculat com la producció en xifres absolutes en cada categoria dividida pel nombre d'investigadors en els grups de recerca consolidats de cada universitat o centre. La correcció apareix en la taula 20. I de nou advertim que, en tres de les categories, segurament les més lligades a la publicació per les vies normalitzades, la productivitat considerada individualment no s'ha incrementat.

TAULA 20

Ràtios de productivitat individual, a través de diferents indicadors, dels investigadors dels grups de recerca en els períodes 2001-2004 (convocatòria del 2005) i 2005-2008 (convocatòria del 2009)

	<i>Articles</i>	<i>Llibres</i>	<i>Capítols</i>	<i>Tesis</i>	<i>Congressos</i>
2005	4,30	0,44	1,47	0,44	1,77
2009	3,57	0,36	1,21	0,81	4,63

Font: a partir de les dades de l'AGAUR i de les taules 17-19.

En qualsevol cas, tenim la possibilitat de comparar les xifres de la primera columna d'aquesta taula 20 (la corresponent als articles) amb les que apareixen per a l'any 1997 en el *III Pla de Recerca a Catalunya 2001-2004* (p. 23), en relació amb el conjunt de la recerca al Principat (no es disposa de dades comparables posteriors al 1997). En aquest document, la ràtio articles/investigadors és de 0,41, de manera que no sembla agosarat interpretar que hi ha hagut un progrés clar en aquest apartat de la producció científica al llarg de la dècada següent, almenys pel que fa al treball en el si dels grups d'investigació psicològica.

5.1.4. Productivitat i finançament

El paper del finançament en la productivitat es pot abordar a vista d'ocell comparant indicadors o ràtios globals de producció/grup dels grups finançats amb els dels no finançats en totes dues convocatòries. Amb aquesta òptica, i centrant el contrast en els articles i les tesis, les figures 7a i 7b aporten alguna llum. En l'apartat dels articles, la productivitat més alta per grup del període corresponent al 2005 continua sent visible, però, a més, les figures suggereixen que el finançament i la productivitat tenen alguna relació, la qual es manifesta més en el 2009 que en el 2005, i més en els articles que en les tesis.

Sembla clar que aquesta relació s'ha d'interpretar més com una expressió de la política de concessió de fons de l'AGAUR que no pas com un efecte estimulants dels diners sobre el treball científic, ja que les diferències en la producció són la causa, i no l'efecte, de les diferències en el finançament. Efectivament, la diferència en la productivitat que reflecteixen les figures 7a i 7b es refereix als períodes previs a cada una de les convocatòries, és a dir, al període 2001-2004 i al període 2005-2009, respectivament. Per tant, les diferències en la productivitat entre els grups finançats i els no finançats, durant els quatre anys de referència, són les que probablement van servir de criteri principal (si no exclusiu) per tal d'atorgar o no diners als grups.

És obvi que aquestes afirmacions només s'han d'entendre dintre de la finestra temporal sobre la qual s'enfoca la present anàlisi, de manera que pot ser que la relació productivitat-finançament s'inverteixi a mitjà o llarg termini. Amb les dades disponibles per a aquest report, es pot fer un seguiment molt limitat dels grups del 2005 cercant una confirmació de l'efecte positiu del finançament sobre la producció del període següent. Però ja s'ha comentat que, tocant a la producció global dels grups, aquest efecte no està clar del tot, o almenys està restringit a alguns indicadors.

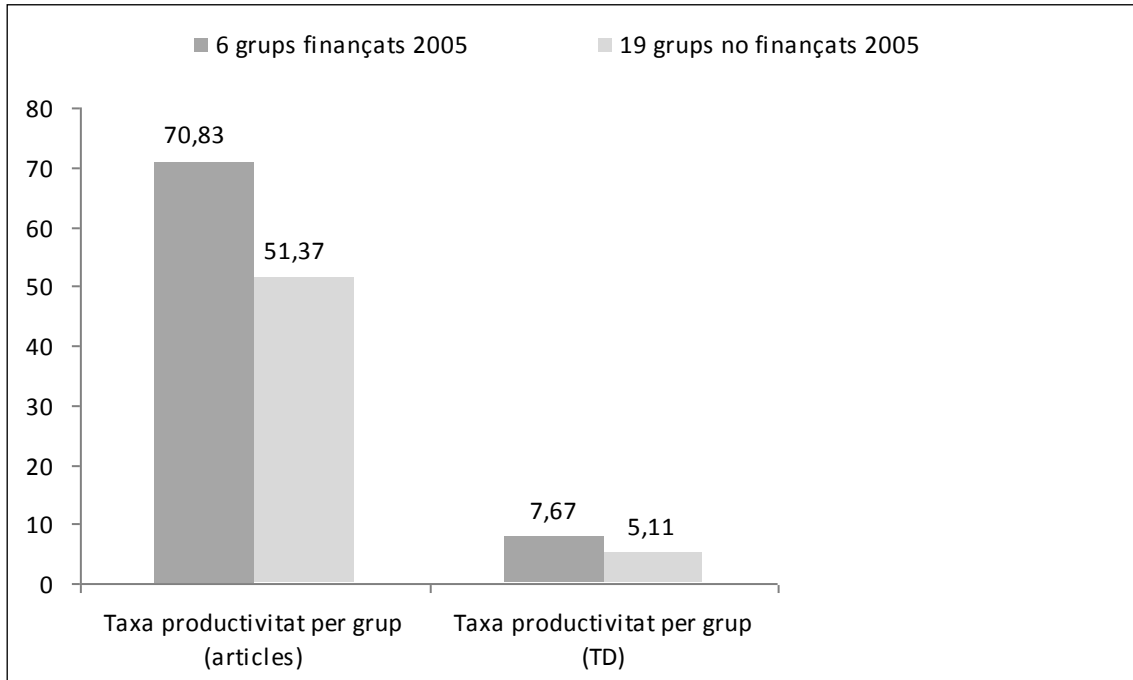

FIGURA 7a. Ràtio de productivitat en articles i tesis per grup: grups finançats i no finançats (convocatòria del 2005).

Font: AGAUR.

Per altra banda, si rastregem la trajectòria dels grups entre el 2005 i el 2009, trobem que dels 19 grups que no tenien finançament en la primera d'aquestes convocatòries, 5 desapareixen en la segona; 3 tornen a intentar-ho i fracassen de nou, i 11 tornen a intentar-ho i la segona vegada se'n surten i obtenen finançament (dos canvien d'investigador principal [IP] i un manté l'IP però canvia de tema). Tocant als 6 grups que ja tenien diners el 2005, tots menys un tornen a rebre'ls el 2009. Si afegim a aquestes dades el fet que dels 45 grups del 2009, 20 són nous, la interpretació d'aquestes fluctuacions esdevé força difícil.

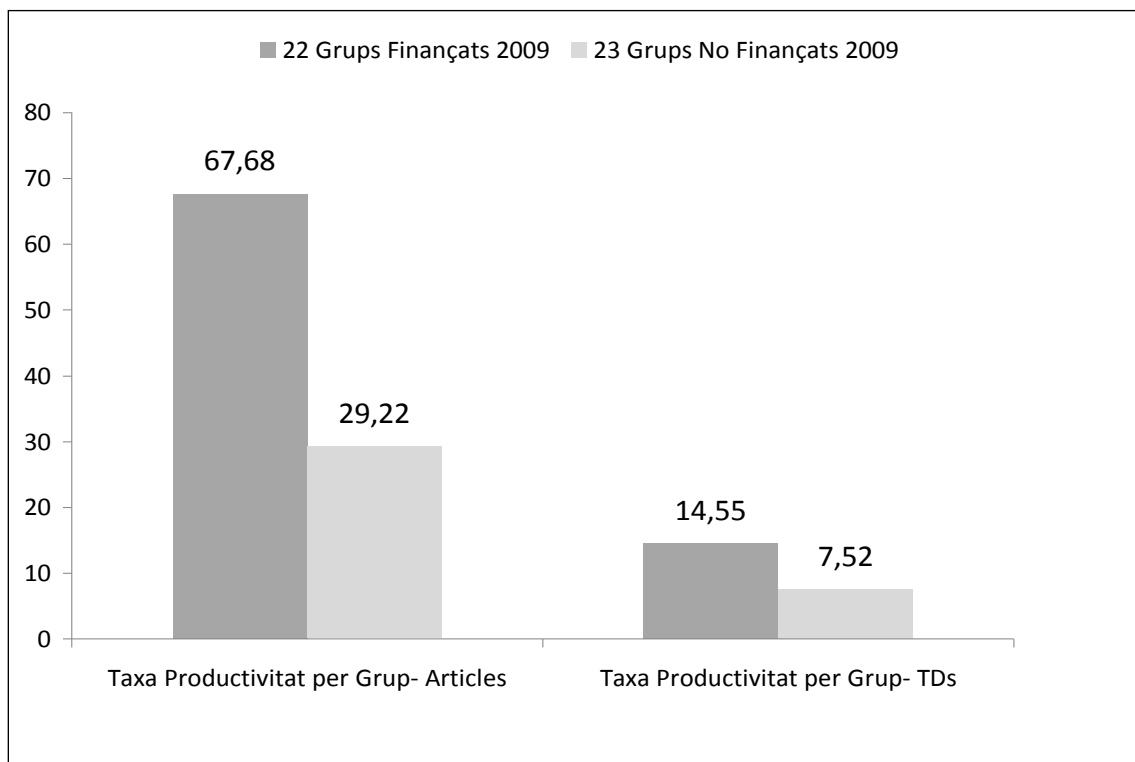

FIGURA 7b. Ràtio de productivitat en articles i tesis per grup: grups finançats i no finançats (convocatòria del 2009).

Font: AGAUR.

Amb prudència, es podria dir que, aparentment, el finançament sobre el criteri de la productivitat mobilitza els equips de recerca, incrementant-ne el rendiment i dotant-los d'unes metes més sòlides i definides. Però tampoc no es pot excloure que aquesta estratègia, sense cap altra de complementària, provoqui els efectes contraris en línies d'investigació viables i prometedores però poc fecundes en publicacions (en funció de les revistes i els entorns editorials, dels criteris, de les línies de treball dominants), ofegant el rendiment del

grups que se n'ocupen i, en el pitjor dels casos, condemnant-los al treball voluntarista o a la desaparició.

5.2. Àmbit de productivitat en la recerca: producció de les universitats i les institucions i els centres de recerca a Catalunya entre el 2003 i el 2009

Es busca, en aquesta secció, una visió més global de la recerca psicològica a Catalunya, dins del ampli marc de les universitats i els centres de recerca del Principat i sense tenir en compte la compartimentació que imposen els grups de recerca consolidats. Tanmateix, els indicadors utilitzats seran pràcticament els mateixos, amb els matisos derivats de la utilització d'altres fonts i bases de dades. Seran exposats també en el mateix ordre que en l'apartat anterior.

5.2.1. Tesis doctorals generades per les universitats i els centres de recerca catalans

El total de tesis doctorals desenvolupades i llegides entre el 2003 i el 2009 és de 246, segons la font de l'INE, a la qual ens hem hagut d'atenir. En altres fonts, com l'ORIEC, que aplega dades de diverses procedències, o la Secretaria d'Universitats i Recerca de la Generalitat, aquesta xifra és força superior. No obstant això, en les llistes subministrades en aquests dos darrers casos, les tesis de psicologia apareixen sovint barrejades amb les de pedagogia o psicopedagogia, àmbits acadèmics dels quals no ens ocupem en aquest report.

Per altra banda, la xifra de 246 tesis queda molt per sota de la totalitat de tesis atribuïbles als grups de recerca en psicologia, que, segons hem exposat en l'apartat 5.1.1, arriba a la quantitat de 636 (143 dels grups del 2005 i 493 dels del 2009). Aquesta disparitat no és sorprenent si tenim en compte que els grups de recerca etiquetats com a grups de psicologia són interdisciplinaris i no necessàriament generen sempre tesis psicològiques, amb el benentès que molts d'aquests grups treballen en àrees frontereres amb la medicina, la biologia, la pedagogia, etc., i alguns dels seus investigadors hi pertanyen plenament. A més, alguns departaments dintre de facultats de psicologia catalanes generen tesis que, tot i ser psicològiques, són després atribuïdes a departaments d'altres facultats a les quals són administrativament assignats. Ultra això, cal recordar que els períodes que comprenen les dades corresponents als grups del 2005 i el 2009 no coincideixen exactament amb els períodes considerats en relació amb la globalitat de les universitats catalanes. Així, en

aquest darrer cas, les dades disponibles inclouen des del 2003 fins al 2009, mentre que les dades de l'AGAUR sobre els grups de recerca comprenen els períodes 2001-2004 i 2005-2008, de manera que afegeixen els anys 2001 i 2002 al còmput de tesis i, en canvi, no inclouen l'any 2009. Finalment, no es pot deixar de banda que les tesis que consten com a producció de cada grup de recerca són el resultat d'un recompte que fa cada grup, el qual no ha passat per un control de qualitat que evitaria possibles errades, duplicitats o malentesos. Totes aquestes inconsistències són susceptibles de provocar un cert ball de xifres.

Partint ara de la xifra de 246 tesis, depurada pel que fa a l'especificitat psicològica de la recerca desenvolupada pels doctorands/es, es representa en la figura 8 el repartiment per universitats del Principat de les tesis doctorals en psicologia entre el 2003 i el 2009, excloent-ne les de psicopedagogia.

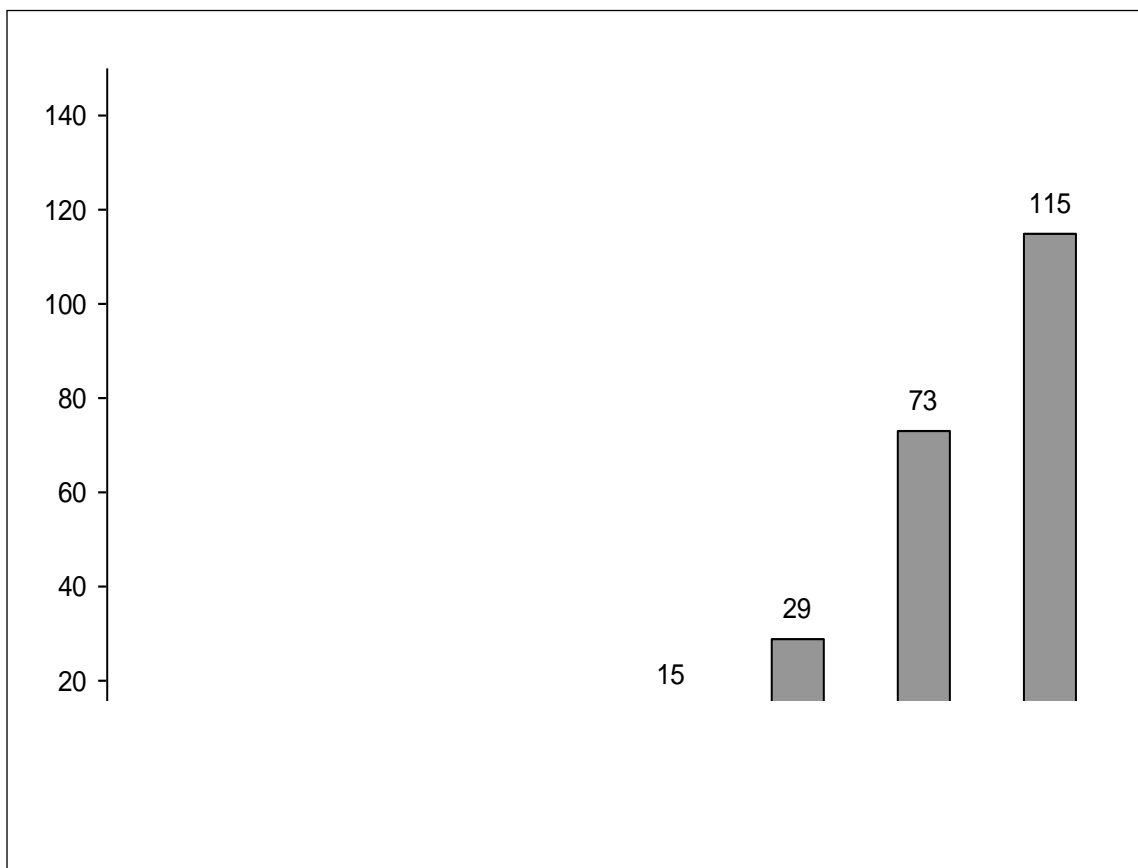

FIGURA 8. Tesis doctorals sobre psicologia produïdes per universitats catalanes, en general i sense referència als grups de recerca (2003-2009).

Nota: les universitats no incloses podien, tanmateix, tenir tesis de psicopedagogia en aquest període, o eren de fundació recent.

Font: INE

En la figura 9 es pot seguir l'evolució d'aquesta mateixa producció des del curs 2003-2004 fins al curs 2008-2009. S'hi fa palesa una conspícua davallada a partir del curs 2005-2006 i una posterior i sobtada recuperació al final del període de referència. És possible que l'efecte dinamitzador de la convocatòria del 2005, frenat gradualment cap al final del període, hagi estat seguit per un període de menor activitat que deixaria pas a un nou revifament quan s'acostés una altra convocatòria, la del 2009. Naturalment, a desgrat que el present apartat se situï al defora dels grups de recerca consolidats, sembla raonable creure que la influència de les convocatòries d'aquests grups deixa també un rastre en la dinàmica investigadora de tota la universitat, de la qual són una expressió central les tesis doctorals.

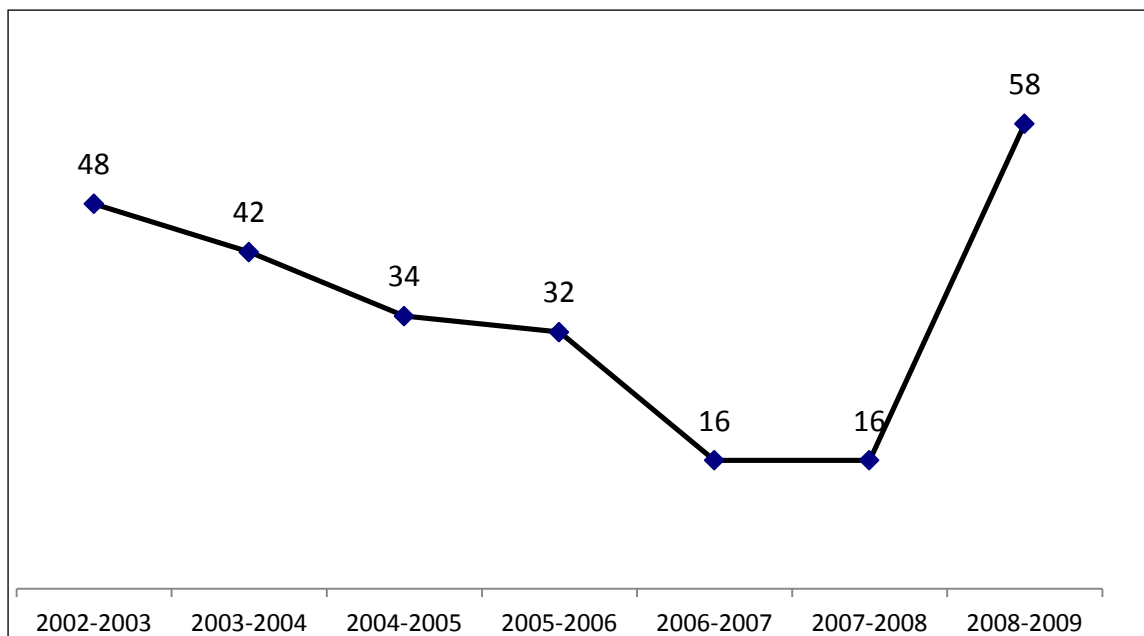

FIGURA 9. Evolució de la producció de tesis doctorals en el conjunt de les universitats catalanes (2003-2009).

Font: INE.

Si comparem aquestes xifres de les universitats del Principat amb les del País Valencià i les Illes Balears, i amb les de la resta d'universitats de l'Estat, obtenim els resultats de la figura 10, segons la qual les tesis generades des de les universitats dels Països Catalans constitueixen més d'una quarta part de les generades a tot Espanya.

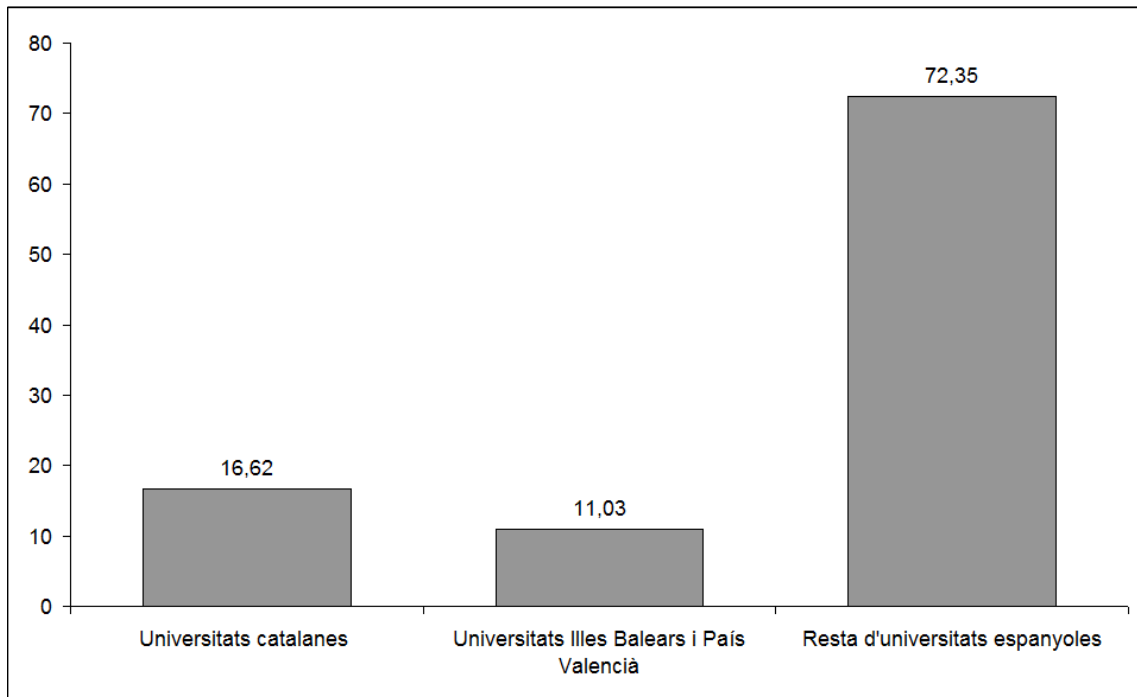

FIGURA 10. Comparació de l'aportació en tesis doctorals de les universitats del Principat, de les Illes Balears i el País Valencià amb la resta d'universitats de l'Estat (2003-2009; les xifres són percentatges).

5.2.2. Articles en revistes espanyoles

Revistes espanyoles significa revistes gestionades, editades i publicades a Espanya, per bé que la llengua de publicació pugui ser l'anglès i puguin tenir difusió internacional. En aquest apartat, la informació disponible ha vingut arranjada de tal manera que no es pot destriar la procedència dels articles dintre del marc de les comunitats de parla catalana. Així doncs, les dades que se subministraran es refereixen a qualsevol universitat de Catalunya, les Illes Balears o el País Valencià.

És clar que ha calgut limitar i seleccionar les revistes que han servit de base per tal de fer els recomptes de producció d'articles. Aquesta selecció s'ha dut a terme a partir de la classificació de la base de dades IN-RECS i recorrent al paper històric i institucional que ha exercit cada una de les publicacions en el desenvolupament de la psicologia científica a l'Estat. Ultra això, s'ha intentat cobrir la totalitat d'àrees psicològiques.

TAULA 21

Percentatges de publicació en revistes espanyoles de psicologia d'articles procedents d'universitats catalanes, balears i valencianes respecte als de totes les universitats de l'Estat (2003-2009)

<i>Revistes</i>	<i>Total de les universitats espanyoles (incloses les catalanes, balears i valencianes)</i>	<i>Total de les universitats catalanes, balears i valencianes</i>	<i>Percentatge de les universitats espanyoles</i>	<i>Percentatge de les universitats catalanes, balears i valencianes</i>
<i>Anuario de Psicología</i>	169	78	53,85 %	46,15 %
<i>Revista de Psicopatología y Psicología Clínica</i>	120	34	71,67 %	28,33 %
<i>Adicciones</i>	301	84	72,09 %	27,91 %
<i>Psicothema</i>	832	211	74,64 %	25,36 %
<i>Infancia y Aprendizaje</i>	253	55	78,26 %	21,74 %
<i>Psicológica</i>	111	21	81,08 %	18,92 %
<i>Ansiedad y Estrés</i>	175	32	81,71 %	18,29 %
<i>International Journal of Clinical and Health Psychology</i>	280	50	82,14 %	17,86 %
<i>Revista de Psicología del Trabajo y de las Organizaciones</i>	131	22	83,21 %	16,79 %
<i>Revista Electrónica de Metodología Aplicada (REMA)</i>	24	4	83,33 %	16,67 %
<i>The Spanish Journal of Psychology</i>	280	40	85,71 %	14,29 %
<i>Estudios de Psicología</i>	132	16	87,88 %	12,12 %
<i>Revista de Psicología Social</i>	167	19	88,62 %	11,38 %
<i>International Journal of Psychology and Psychological Therapy</i>	188	17	90,96 %	9,04 %
	3.163	683	78,41 %	21,59 %

Nota: els percentatges s'han ordenat de més gran a més petit a partir de la columna en gris.

Font: OR-IEC, a partir de múltiples fonts d'informació.

En la taula 21 es desplega la llista d'aquestes revistes i la contribució que hi han fet les universitats catalanes, balears i valencianes. Tot comptat, la participació d'aquestes en articles de recerca psicològica dins de l'àmbit de les mencionades revistes s'acosta al 25 % de la participació de totes les universitats de l'Estat, percentatge semblant al de les tesis doctorals, que s'ha posat en relleu en l'apartat precedent.

5.2.3. Articles en revistes estrangeres incloses en el *Thomson Reuters Web of Knowledge*

En aquest apartat, el criteri de la selecció ha estat que les revistes on han publicat els investigadors de les universitats catalanes durant el període 2003-2009 fossin editades fora de l'Estat, apareguessin en les llistes del *Thomson Reuters Web of Knowledge* (abans, Institute for Scientific Information [ISI]) i tinguessin un factor d'impacte en els JCR. Òbviament, algunes de les revistes espanyoles esmentades més amunt també tenen impacte, però aquest, en general, és menor que el de les incloses en el present apartat, i, per altra banda, s'ha procurat no complicar més del que era indispensable el patró expositiu.

Lògicament, ha calgut limitar les categories de cerca a aquells temes que, *a priori*, tenen una relació directa o indirecta amb la disciplina psicològica, entesa amb la mateixa amplitud que es manifesta en l'àmbit acadèmic i professional. La llista de categories de cerca utilitzades figura en l'annex 4. Ara, les característiques de la informació a l'abast han obligat a considerar només dades referents a universitats del Principat. Per altra banda, les fonts utilitzades donaven accés a informació relativa a les citacions dels tres anys posteriors a la publicació dels articles, comptant-hi el mateix any de publicació.

Sobre aquestes bases, en la taula 22 es defineix una imatge bastant nítida de la contribució en articles en revistes estrangeres de les universitats catalanes respecte a les de tot l'Estat: contribució en xifres absolutes, en percentatges i en termes d'impacte calculat sobre les citacions (nombre de citacions / nombre d'articles) dintre del mencionat interval de tres anys. El factor d'impacte supera el de la totalitat de l'Estat en aquest període i, una vegada més, l'aportació de les universitats catalanes ultrapassa el 25 %.

TAULA 22

Contribució de les universitats catalanes en articles en revistes estrangeres respecte a les de tot l'Estat

	<i>Catalunya</i>	<i>Espanya</i>	<i>% Contribució Catalunya</i>
Articles entre el 2003 i el 2009	8.277	30.316	27,30 %
Citacions acumulades en els tres primers anys	43.949	129.247	34,00 %
Factor d'impacte corresponent	5,31	4,26	

Font: OR-IEC, a partir de l'SSCI i l'SCI-E

Si es para atenció en l'evolució d'aquestes xifres entre el 2003 i el 2009, en cada una de les variables tingudes en compte, es percep un patró de millora apreciable en les figures 11a, 11b i 11c. En els tres gràfics es dibuixa un augment lent, però relativament constant, dels valors corresponents a cada una de les variables considerades, tot i que les dades del 2009 poden ser encara incompletes.

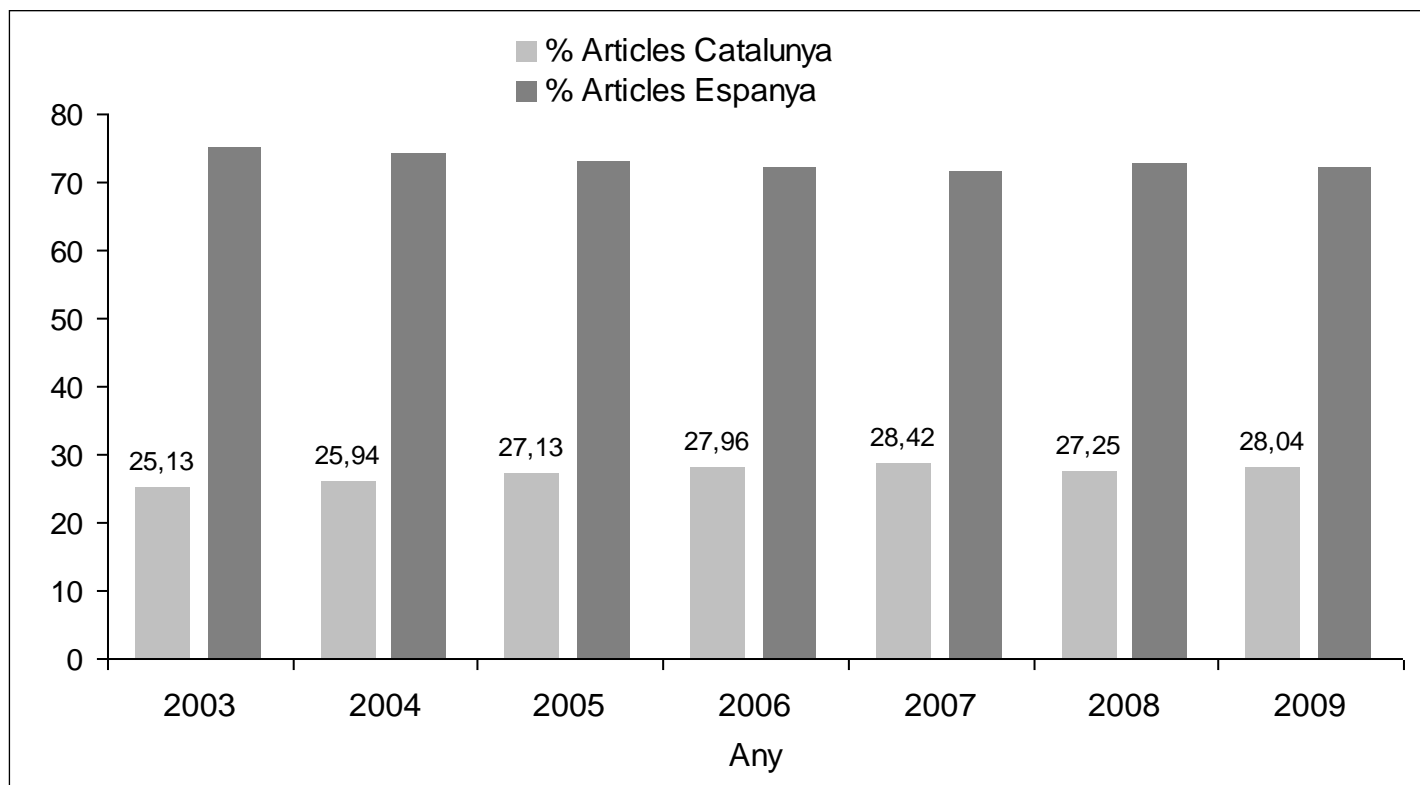

FIGURA 11a. Evolució del percentatge d'articles publicats en revistes estrangeres, procedents d'universitats catalanes, respecte al de la resta de l'Estat (2003-2009).

Font: OR-IEC, a partir de l'SSCI i l'SCI-E.

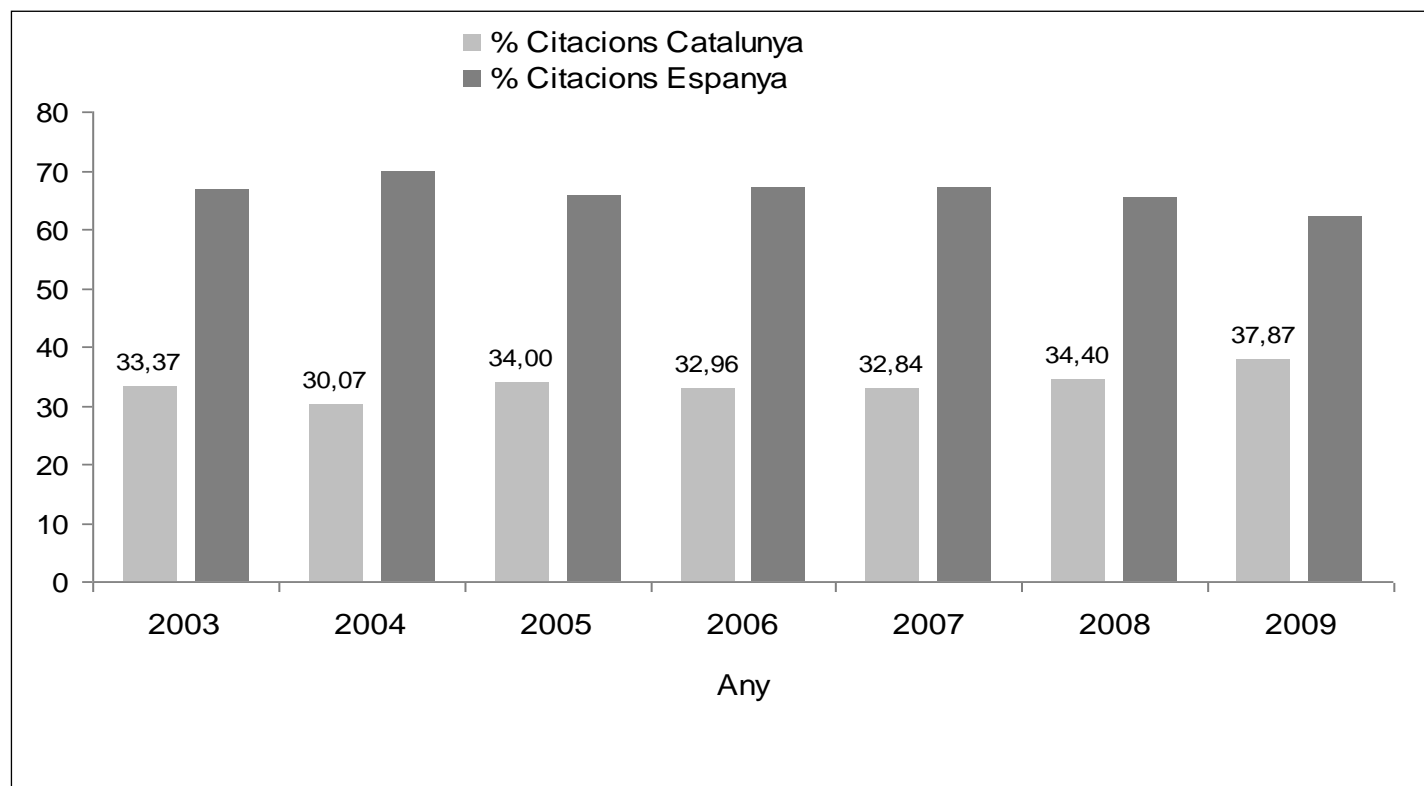

FIGURA 11b. Evolució del percentatge de citacions d'articles publicats en revistes estrangeres, procedents d'universitats catalanes, respecte al de la resta de l'Estat (2003-2009).

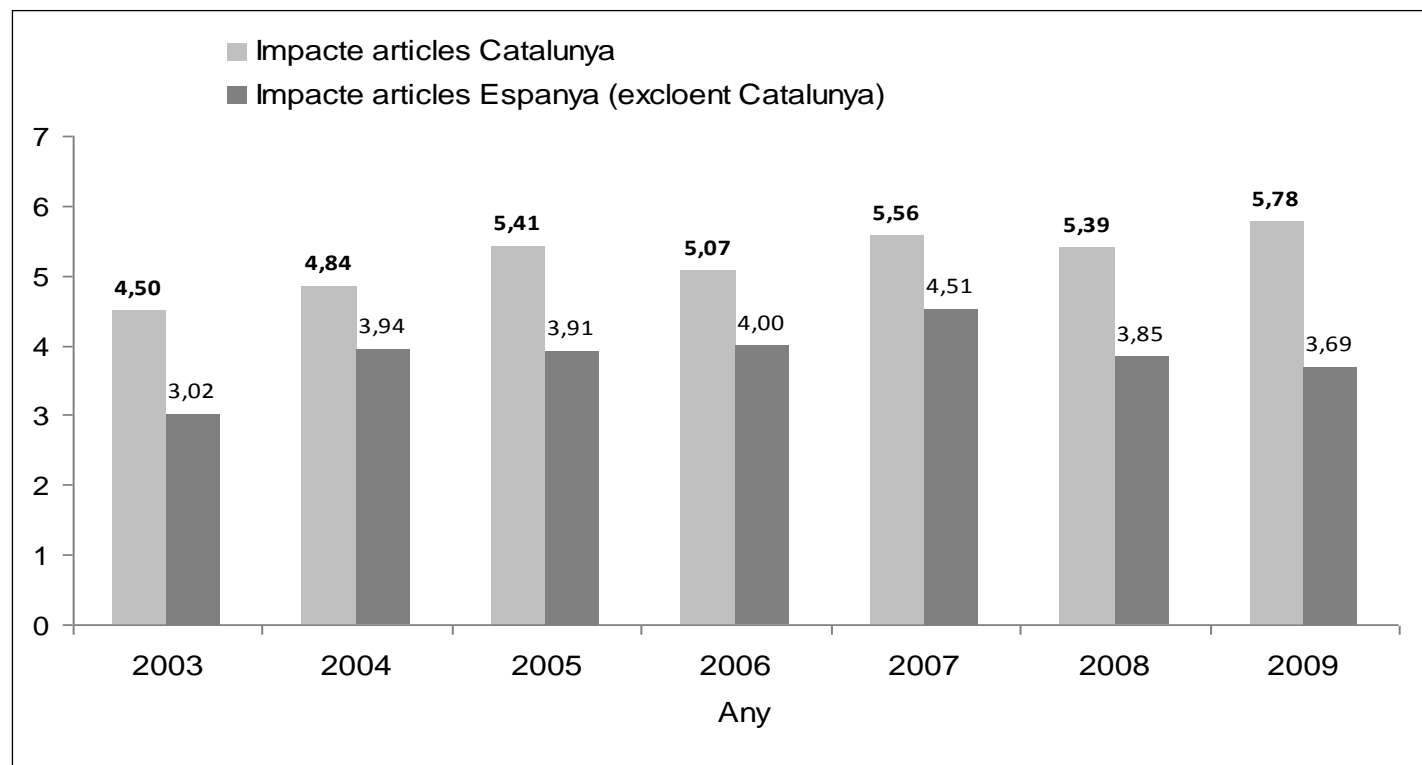

FIGURA 11c. Evolució de l'impacte dels articles en revistes estrangeres, procedents d'universitats catalanes, respecte a l'impacte dels articles procedents de la resta de l'Estat (2003-2009).

Font: OR-IEC, a partir de l'SSCI i l'SCI-E.

Algun índex entre els utilitzats es pot posar al costat dels que coneixem de períodes anteriors, si més no en clau d'aproximació comparativa. Si utilitzem com a referència un *índex de qualitat científica* (nombre de citacions d'un any dividit pel nombre d'articles acumulats en els dos anys anteriors), obtenim una mitjana de 2,4 per al període 2003-2009, o per a la porció d'aquest període sobre la qual tenim suficients dades (manquen dades als extrems del període). Aquesta mitjana tocant als articles psicològics coincideix pràcticament amb la que es presenta en el *III Pla de Recerca a Catalunya 2001-2004* (Comissió Interdepartamental de Recerca i Innovació Tecnològica, 2001, p. 24), en relació amb els articles de qualsevol disciplina, durant el període 1996-1997 (2,42 per a Catalunya i 2,34 per a Espanya). Més enllà d'aquesta referència, no se n'ha disposat de cap altra posterior sobre aquest índex. En aquesta perspectiva, les publicacions internacionals en psicologia s'haurien mantingut en el sexenni considerat en aquest report dintre de la tònica general ja manifesta en la dècada anterior.

En canvi, la percepció varia si ens fixem en l'*índex d'impacte*. En efecte, si fem una mirada enrere i parem esment en l'impacte dels articles (en qualsevol disciplina) publicats per universitats catalanes en quinquennis successius, des del 1988 fins al 1998 (segons el *National Citation Report* [NCR] de l'ISI), tal com ho presenta el mateix document mencionat en el paràgraf precedent (Comissió Interdepartamental de Recerca i Innovació Tecnològica, 2001, p. 25), ens adonem que hi va haver una progressió des de l'1,81 inicial fins al 2,71 del darrer quinquenni. Per altra banda, en l'informe sobre la recerca psicològica a Catalunya en el període 1996-2002, s'hi reporta una mitjana d'impacte d'1,46 dels articles psicològics publicats en revistes de l'ISI (Anguera Argilaga *et al.*, 2005, p. 430 i 484). Doncs bé, qualsevol d'aquestes xifres queda força per sota del 5,31 que s'ha consignat en la taula 20, o dels índexs que apareixen en la figura 11c. Certament, aquests darrers han estat calculats sobre una base de tres anys de citacions en àrees de la psicologia, mentre que els impactes del primer dels documents mencionats foren estimats dins d'un interval de cinc anys i per a qualsevol disciplina, i els del segon, d'acord probablement amb el patró temporal utilitzat per l'ISI, és a dir, dos anys. Tanmateix, les comparacions són prou interessants a títol orientatiu i, tot comptat i debatut, la impressió general és que, des d'aquest punt de vista i al marge de qüestions metodològiques, el pes i el relleu dels articles sobre temes psicològics publicats per investigadors d'universitats catalanes en l'àmbit internacional han crescut

ininterrompudament al llarg dels darrers deu anys i se situen al mateix nivell, o en un de superior, respecte a la recerca a Catalunya en general.

6. CONCLUSIONS

El panorama de les temàtiques de recerca en psicologia entre el 2003 i el 2009 és molt ampli, tot combinant una multiplicitat d'aspectes tant teòrics com aplicats. El lloc més destacat de les temàtiques de recerca l'ocupa la neuropsicologia, seguida de la recerca sobre la cognició; la psicologia de l'educació i la instrucció, i la psicologia de la salut i la qualitat de vida. Hi ha alguna temàtica que no hi és representada, com és la psicologia evolutiva, pel fet probable que els psicòlegs d'aquesta àrea es dediquin als temes més aplicats propis de la psicologia de l'educació.

Un bon nombre de temàtiques dels grups de recerca responen, en general, a les decisions estratègiques proposades per la Generalitat (per la CIRIT, l'any 2001) en el *III Pla de Recerca de Catalunya 2001-2004*: impuls a la neurociència; a la salut i la qualitat de vida; al tractament de les llengües en el sistema educatiu i als nous models d'ensenyament i aprenentatge (aprenentatge multimodal, *e-learning*); als temes de criminalitat; a l'esport, etcètera.

La dimensió multidisciplinària de la psicologia fa que la recerca no estigui concentrada només en els departaments universitaris de les facultats, sinó també en altres centres com ara hospitals (Clínic, Sant Joan de Déu, Mataró, Terrassa) i centres de formació empresarial (ESADE), així com en altres centres específics (IDIBELL, IDIBAPS).

S'ha produït un canvi significatiu tant pel que fa al nombre de grups de recerca consolidats (de 8, el 2002, a 45, el 2009) com al nombre de membres dels grups (de 326 a 605, d'una convocatòria a l'altra). També s'ha quadruplicat el nombre de grups que reben finançament específic, així com la quantitat total que els ha estat assignada.

Gràcies als programes de la Generalitat i estatals, han fet estades a Catalunya 57 investigadors estrangers amb la finalitat de contribuir a la recerca que aquí s'ha estat realitzant (índex d'internacionalització: 12,24 %).

S'ha duplicat el nombre de projectes competitius finançats dels grups de recerca consolidats (de 449, el 2002, a 818, el 2009). Un percentatge significatiu d'aquests

projectes és internacional (índex d'internacionalització: 18,37 %, en la convocatòria del 2009).

D'acord amb la tònica anterior, han augmentat any rere any els projectes R+D+I (de 15 a 37, des del 2005 al 2009) i el finançament. La pauta dels projectes europeus no és tan progressiva i depèn del moment en què els grans grups poden assolir el projecte. Una valoració no del tot exacta del finançament ajustat dels projectes nacionals i els projectes europeus donaria un índex d'internacionalització del 41,8 %. La ràtio entre finançament (projectes R+D+I i europeus) i PDI indica que els índexs més elevats corresponen, per aquest ordre, a la UPF, la UB i la UAB.

Tocant a la productivitat, el patró general és semblant. L'increment de grups del 2005 al 2009 i el corresponent increment del nombre d'investigadors han anat acompanyats d'un creixement proporcional de les publicacions (particularment, dels articles) i de les tesis doctorals. Ara bé, aquest creixement en termes absoluts i en rendiment global, que es localitza sobretot en les universitats més grans, esdevé relativitzat, o fins i tot contradit en algun cas, quan s'estima en relació amb el nombre de grups o amb el nombre d'investigadors que l'han impulsat. Aleshores, de vegades, el rendiment per investigador pot ser superior el 2005 respecte al 2009, i en universitats petites o recents, respecte a les més grans i més antigues.

Si no es parteix dels grups de recerca consolidats com a unitats d'anàlisi i, en canvi, es consideren les universitats globalment, tornem a trobar una lògica correspondència entre la grandària d'aquestes darreres i la seva contribució en tesis, correspondència que ara no es pot entendre en relació amb el nombre d'investigadors, ja que el marc considerat és general i les tesis no emanen necessàriament de grups de recerca concrets. El nombre de tesis pateix una davallada gradual fins al curs 2005-2006 i es veu afavorit per una recuperació espectacular a partir del curs següent, canvis que s'interpreten, una vegada més, com una conseqüència de la dinàmica investigadora imposada pels calendaris oficials de convocatòries de grups, projectes, beques, places, etc., calendaris que tal vegada susciten massa dependència.

Quan es compara el rendiment de la recerca en psicologia a Catalunya respecte al de tot l'Estat, la imatge resultant no és gens decebedora. Les tesis d'universitats catalanes, balears i valencianes són pràcticament el 25 % de les de tot l'Estat espanyol. El nombre d'articles publicats en revistes espanyoles que s'han originat en universitats catalanes s'acosta igualment a aquest percentatge, el qual és ultrapassat quan, en el mateix marc comparatiu, s'estimen les citacions d'articles indexats en revistes

estrangeres. I la diferència entre els factors d'impacte de les universitats catalanes i espanyoles calculats a partir d'aquestes citacions és de més d'un punt a favor de les primeres. El fet que aquestes relacions numèriques es mantinguin relativament invariables al llarg dels anys examinats pot suggerir que s'ha assolit, malgrat l'evidència d'aspectes perfectibles, una certa estabilitat estructural.

Per altra banda, la recerca en psicologia a Catalunya se situa en un nivell semblant respecte a la recerca en general.

Però és clar que tots aquests indicis de creixement seran posats en entredit en el si de l'actual moment socioeconòmic i polític. Caldrà veure si en la situació de precarietat que està patint i patirà la universitat, l'estructura i la productivitat descrites podran mantenir-se; si en les condicions econòmiques i laborals en les quals és inevitable témer que hauran de treballar els científics i els equips, l'eficàcia investigadora podrà ser incrementada, o almenys sostinguda, i si la formació de psicòlegs científics amb vista al futur serà suficient o serà possible.

7. BIBLIOGRAFIA

ANGUERA ARGILAGA, M. T. (coord.) [et al.]. «Psicologia». A: *Reports de la recerca a Catalunya: 1996-2002*. Institut d'Estudis Catalans, 2005, p. 425-622.

CERCA. *Centres de Recerca de Catalunya*. Generalitat de Catalunya. Departament d'Innovació, Universitats i Empresa. Comissionat per a Universitats i Recerca. Direcció General de Recerca, 2010.

III Pla de Recerca de Catalunya 2001-2004. 1a ed. Comissió Interdepartamental de Recerca i Innovació Tecnològica, 2001.

Pla de Recerca i Innovació 2005-2008. Consell Interdepartamental de Recerca i Innovació Tecnològica, 2005.

8. ANNEXOS

*Annex 1***Projectes d'investigació fonamental del Pla Nacional de Recerca Científica, Desenvolupament i Innovació Tecnològica (Catalunya, 2003-2009, per ordre alfabètic dels investigadors principals)**

<i>Codi</i>	<i>Títol</i>	<i>IP</i>	<i>Institució</i>	<i>Import</i>
PSI2009-12300	Ritmicidad circadiana, rendimiento cognitivo y personalidad en pacientes con patología dual	Adan Puig, Ana	UB	26.741 €
PSI2008-00924	Desarrollo de una medida psicométrica basada en el modelo psicobiológico de los cinco factores de personalidad alternativos de Zuckerman (AFFM)	Aluja Fabregat, Anton	UdL	15.488 €
SEJ2007-67416	Inhibición asociativa y efectividad perceptiva: mecanismos complementarios en el aprendizaje perceptivo	Álvarez Artigas, Antonio	UB	84.700 €
PSI2009-13265	Valoración del riesgo de violencia y la peligrosidad en la predicción de la reincidencia criminal	Andrés Pueyo, Antonio	UB	85.910 €
SEJ2005-01961	Análisis de la conducta interactiva en deportes de equipo: innovaciones metodológicas y tecnológicas en el proceso de la comunicación y acción de juego	Anguera Argilaga, M. Teresa	UB	55.692 €
PSI2008-01179	Avances tecnológicos y metodológicos en la automatización de estudios observacionales en deporte	Anguera Argilaga, M. Teresa	UB	62.920 €
SEJ2005-01923	Enfoque longitudinal y simulación de modelos de análisis multinivel en investigación psicológica y social	Arnau Gras, Jaume	UB	16.303 €
PSI2009-11062	Valoración de la estabilidad y eficiencia de la visión binocular mediante autoestereogramas. Evidencias para la fundamentación de un paradigma de investigación en visión espacial	Aznar Casanova, José Antonio	UB	72.479 €

PSI2008-04178	Association between early environmental adversity and schizotypy: mechanisms of attachment, stress-sensitivity, cognition, and role of genetic variability in non-clinical individuals	Barrantes Vidal, Neus	UAB	46.706 €
SEJ2004-06710	Efectos de la estimulación magnética transcraneal repetitiva sobre la activación cerebral y la memoria en sujetos con ACL. Estudio mediante resonancia magnética funcional y espectroscopia por RM	Bartrés Faz, David	UB	34.500 €
SAF2007-66270	Patrones de activación y conectividad funcional cerebral en resonancia magnética funcional en el deterioro cognitivo leve de tipo amnésico. Relación con evolución clínica y otras variables pronóstico	Bartrés Faz, David	UB	29.040 €
SAF2009-07489	Relación entre variables de reserva cerebral de tipo ambientales y genéticas y la función y estructura cerebrales en el envejecimiento sano y patológico	Bartrés Faz, David	UB	60.500 €
SEJ2006-10017	Optimización de un programa de evaluación y de desarrollo de competencias directivas	Batista Foguet, Joan Manuel	URL	48.400 €
SEJ2007-63686	El capitalismo organizacional como factor de riesgo psicosocial. Efectos psicológicos colaterales de las nuevas condiciones de trabajo dictadas por el capitalismo académico y sanitario implantado en universidades y hospitales no lucrativos de la red pública	Blanch Ribas, Josep M.	UAB	89.540 €
SEJ2004-06680	Nuevo significado del trabajo en el subempleo. Implicaciones psicosociales, políticas y de género	Blanch Ribas, Josep M.	UAB	59.800 €
PSI2008-01124	Calidad de vida en cuidadores de niños con trastornos crónicos: una intervención a través de la red	Boixadós Anglès, Mercè	UOC	60.000 €
PSI2009-08232	El origen de la probabilidad y de la lógica a principios de la cognición	Bonatti, Luca	UPF	170.610 €
PSI2009-11136	El efecto de la no-normalidad de datos longitudinales en modelos lineales mixtos: estudio de simulación y aplicación	Bono Cabré, Roser	UB	18.150 €

	empírica			
SEJ2004-06429	Capacidades tempranas de percepción del habla y orientación de la atención	Bosch Galceran, Laura	UB	30.900 €
PSI2008-01253	Identificación de factores de riesgo para el desarrollo neurocognitivo y lingüístico en prematuros de muy bajo peso: atención focalizada y percepción fonética en el primer año de vida	Bosch Galceran, Laura	UB	93.654 €
SAF2003-08597	Estudio de incidencia de trastornos de ansiedad y dos síndromes álgicos en una cohorte con y sin factor de riesgo (laxitud articular)	Bulbena Vilarrasa, Antonio	UAB	16.200 €
PSI2009-13386-C02-01	Características cognitivas y conductuales del trastorno de aprendizaje no verbal (TANV) y evaluación de su sustrato cerebral mediante la imagen por resonancia magnética	Caldú Ferrús, Xavier	UB	69.212 €
PSI2008-06417-C03-01	Beneficios del ejercicio físico y del control del estrés en la salud y el bienestar de la población adulta y de la gente mayor	Capdevila Ortís, Lluís	UAB	65.340 €
SEJ2005-05113	Intervención comunitaria e individual en el ámbito universitario para promocionar un estilo de vida saludable en relación al sedentarismo, la conducta alimentaria y el tabaquismo	Capdevila Ortís, Lluís	UAB	68.425 €
SEJ2007-62813	El bienestar psicológico y los valores aspirados en diferentes grupos de población adolescente y adulta: relación con el uso del tiempo libre y con el uso de las NTIC	Casas Aznar, Ferran	UdG	104.060 €
PSI2008-04482	Fobia a la sangre-heridas-inyecciones: bases neurales del síncope vasovagal	Caseras Vives, Xavier	UAB	45.980 €
SEJ2006-02870	Correlatos neurales del miedo a las heridas-sangre: una comparación con el miedo a las arañas	Caseras Vives, Xavier	UAB	31.642 €
BSO2003-01705	Evaluación de la comprensión y organización del conocimiento en el aprendizaje	Castelló Tarrida, Antoni	UAB	29.480 €

EDU2009-08891	La construcción colaborativa del conocimiento en entornos digitales basados en la comunicación asíncrona escrita: modalidades y distribución de la ayuda educativa entre los participantes	Coll Salvador, César	UB	36.058 €
SEJ2004-07658-C02-01	Ayudar a aprender en redes electrónicas de comunicación asíncrona escrita: la presencia docente y las funciones del profesor en los procesos de construcción del conocimiento	Coll Salvador, César	UB	43.740 €
SEJ2006-15628-C02-02	Interacción entre factores genéticos y tóxicos (aluminio y clorpirifos) sobre la plasticidad neuronal y procesos neurodegenerativos	Colomina Fosch, M. Teresa	URV	43.560 €
PSI2008-01191	Costes y beneficios asociados al bilingüismo	Costa Martínez, Albert	UB	137.456 €
SEJ2005-00409	Mecanismos atencionales implicados en la producción del habla en bilingües	Costa Martínez, Albert	UB	78.778 €
BSO2003-06262	Adaptación de la escala APIB y elaboración de un test de cribado, para la evaluación conductual del neonato prematuro	Costas Moragas, Carme	UAB	
SEJ2007-64856	Elaboración y validación de un instrumento para la evaluación neuroconductual del neonato prematuro (ENNP)	Costas Moragas, Carme	UAB	34.243 €
BSO2003-04301	Motivación deportiva y deportividad: interacciones y efectos sobre el compromiso o el abandono deportivo	Cruz Feliu, Jaume	UAB	49.120 €
SEJ2007-64528	Motivación, compromiso y bienestar en la carrera deportiva	Cruz Feliu, Jaume	UAB	66.429 €
PSI2008-03885	Mecanismos cognitivos y bases neurales del aprendizaje de reglas en el lenguaje	De Diego Balaguer, Ruth	IDIBELL	84.700 €
SAF2007-62376	RM estructural y funcional en pacientes con dolor crónico tipo fibromialgia. Correlatos con las dimensiones básicas de la personalidad.	Deus Yela, Joan	UAB	129.470 €

SEJ2004-07621-C02-01	Aprendizaje y cognición: importancia del mecanismo asociativo en tareas espaciales y no espaciales	Díez Chamizo, Victoria	UB	34.500 €
SEJ2007-67409-C02-01	Aprendizaje y cognición: importancia del mecanismo asociativo en tareas espaciales y no espaciales	Díez Chamizo, Victoria	UB	80.223 €
SEJ2007-67618	Nuevos métodos de prevención del síndrome de <i>burnout</i> en colectivos profesionales con riesgo psicosocial	Dolan Landau, Simon	URL	76.230 €
SEJ2005-09319-C03-01	La transformación de las controversias públicas en la sociedad del conocimiento. Un análisis psicosocial de la participación de expertos y ciudadanos en el debate sobre el agua	Domènech Argemí, Miquel	UAB	19.040 €
CSO2008-06308-C02-01	Tecnología y atención a la dependencia: análisis de los efectos psicosociales de la implementación de la teleasistencia	Domènech Argemí, Miquel	UAB	48.400 €
CSO2008-06308-C02-02/SOCI	Controversias tecnocientíficas y participación ciudadana en torno a las políticas de atención a la dependencia (projecte associat)	Rodríguez Giralt, Israel (es computa com el mateix projecte que l'anterior)		18.000 €
PSI2009-08063	Detección ultrarrápida de la novedad auditiva en el cerebro humano	Escera Micó, Carles	UB	171.457 €
SEJ2006-00496	Efectos del set cognitivo sobre la respuesta cerebral a estímulos novedosos: investigación combinada mediante potenciales evocados y resonancia magnética funcional	Escera Micó, Carles	UB	85.910 €
BSO2003-02440	Mecanismos cerebrales del control exógeno de la atención	Escera Micó, Carles	UB	
PSI2008-06417-C03-03	Efectos del ejercicio físico regular y moderado en ratas adultas y envejecidas. Valoración de parámetros conductuales y fisiológicos indicadores de salud	Escorihuela Agulló, Rosa Maria	UAB	107.690 €

SEJ2005-01786	Efectos de la exposición a violencia doméstica en los niños	Ezpeleta Ascaso, Lourdes	UAB	58.191 €
PSI2009-07542	Factores psicológicos de vulnerabilidad a la psicopatología en niños de edad preescolar	Ezpeleta Ascaso, Lourdes	UAB	89.540 €
PSI2008-00406	Conflictos cognitivos en la depresión unipolar	Feixas Viaplana, Guillem	UB	61.710 €
SEJ2005-06345	Antecedentes cognitivos del estado afectivo en situaciones de estrés y afrontamiento: interacción entre la competencia personal percibida y la evaluación primaria y secundaria de la situación	Fernández Castro, Jordi	UAB	18.802 €
PSI2009-10532	Genética de la ansiedad en ratas heterogéneas: expresión génica en regiones cerebrales diana	Fernández Teruel, Alberto	UAB	128.744 €
SAF2003-03480	Marcadores genéticos de la conducta ansiosa en ratas	Fernández Teruel, Alberto	UAB	98.200 €
BSO2003-04614	Procesos de adquisición y desarrollo de la lengua de signos en signantes nativos (niños y niñas sordos y oyentes)	Fernández Viader, Maria del Pilar	UB	46.963 €
SEJ2007-60814	Etapas de adquisición del uso y abuso de sustancias tóxicas en adolescentes	Font Mayolas, Silvia	UdG	44.770 €
SEJ2005-09144-C02-01	Dimensionalidad y especificidad de las estrategias de afrontamiento	Forns Santacana, Maria	UB	15.470 €
PSI2009-11542	Polivictimización y resiliencia en la adolescencia	Forns Santacana, Maria	UB	42.229 €
PSI2008-05938	Aplicación de técnicas de realidad virtual en el tratamiento del tabaquismo	García Rodríguez, Olaya	UB	77.440 €
SEJ2006-11955	De la representación lingüística a la representación conceptual en la interacción comunicativa	García-Albea Ristol, José Eugenio	URV	58.625 €
BSO2003-04854	Hacia una integración de los componentes estructurales y semánticos en el procesamiento del lenguaje: estudios con monolingües y bilingües	García-Albea Ristol, José Eugenio	URV	43.320 €

SEJ2006-15639-C02-02	Alfabetización gráfica: comprensión y uso de tablas y gráficos en el aprendizaje escolar de las ciencias y las matemáticas	Garcia-Milà Palaudarias, Maria Mercè	UB	24.127 €
PSI2008-05803-C02-02	Obesidad: cognición y genética	Garolera Freixa, Maria Teresa	CST	35.090 €
SEJ2006-04773	Elaboración de una escala para medir la calidad de vida de las familias con hijos/as con discapacidad intelectual	Giné Giné, Climent	URL	42.350 €
SEJ2005-09144-C02-02	Desarrollo de procedimientos e instrumentos eficientes para la evaluación del funcionamiento diferencial de los ítems de tests y cuestionarios	Gómez Benito, Juana	UB	20.230 €
PSI2009-07280	Regresión logística y entrevistas cognitivas: optimización de procedimientos para identificar DIF y evaluar sus causas	Gómez Benito, Juana	UB	72.600 €
EDU2009-10651	Diseño de escenarios instruccionales para grupos de alumnos con características de personalidad diversas.	Gotzens Busquets, Concepció	UAB	25.652 €
SEJ2005-02688	Procesos mentales del docente en la gestión de la disciplina en el aula	Gotzens Busquets, Concepció	UAB	38.080 €
SEJ2006-13998	Mecanismos oscilatorios cerebrales en la memoria sensorial auditiva: estudio con potenciales evocados	Grau Fonollosa, Carles	UB	14.883 €
SEJ2005-08944-C02-02	Competencias lingüísticas y actitudes lingüísticas en contextos plurilingües. El caso de los escolares provenientes de la inmigración	Huguet Canalís, Àngel	UdL	15.351 €
EDU2009-08669	Interdependencia lingüística y práctica educativa. Una integración necesaria en la explicación del desarrollo del alumno de origen inmigrante	Huguet Canalís, Àngel	UdL	49.368 €
SEJ2006-15655-C02-01	Impacto psicosocial y cultural de las innovaciones tecnocientíficas. El papel de los espacios públicos de acceso a las TIC en los procesos constitutivos de la identidad social y de las redes sociales	Íñiguez-Rueda, Lupicinio	UAB	36.300 €

SAF2007-66077	Aplicación de la resonancia magnética estructural y funcional al estudio del estado vegetativo y al estado de mínima conciencia en los traumatismos craneoencefálicos (MEC)	Junqué Plaja, Carme	UB	33.880 €
SAF2005-07340	Bases cerebrales estructurales y funcionales de los déficits neuropsicológicos asociados a la prematuridad	Junqué Plaja, Carme	UB	30.940 €
PSI2008-05803-C02-01	Obesidad: cognición y neuroimagen	Jurado Luque, María Ángeles	UB	36.300 €
SEJ2007-67820	Aprendizaje colaborativo apoyado en las TIC para la inclusión de grupos minoritarios en riesgo social	Lalueza Sazatornil, JoséLuis	UAB	38.720 €
SEJ2007-60488	Procesamiento de las consecuencias sensoriales de las acciones motoras y sus efectos en el control temporal de la acción	López Moliner, Joan	UB	47.190 €
PSI2009-09101	Correlatos oscilatorios y neuronales del procesamiento de la recompensa en humanos	Marco Pallarès, Josep	IDIBELL	142.417 €
PSI2008-04267	Implicación de los sistemas de neurotransmisión colinérgico y glutamatérgico en la modulación de los procesos cognitivos: atención, aprendizaje y memoria	Martí Nicolovius, Margarita	UAB	96.800 €
SEJ2005-02518	Mecanismos neurofisiológicos involucrados en la modulación de los procesos cognitivos complejos por los sistemas de <i>arousal</i> del prosencéfalo basal y el talamocortical	Martí Nicolovius, Margarita	UAB	76.160 €
SEJ2006-15399	Bases anatómicas y funcionales de las alteraciones cognitivas asociadas a factores de riesgo vascular	Mataró Serrat, Maria	UB	49.187 €
PSI2009-11519	Neuroplasticidad, funcionamiento cognitivo y neuroimagen en el ictus cerebral isquémico	Mataró Serrat, Maria	UB	88.814 €
PSI2009-07726	Contribuciones a la teoría de respuesta a los ítems: pruebas de bondad de ajuste y modelos para datos ipsativos ordinales	Maydeu Olivares, Alberto	UB	122.573 €

BSO2003-08507-C02-01	Desarrollo de nuevas metodologías de evaluación en psicología	Maydeu Olivares, Alberto	UB	68.080 €
SEJ2006-08204	Nuevas metodologías de evaluación en psicología: contribuciones estadísticas y aplicaciones	Maydeu Olivares, Alberto	UB	100.621 €
SEJ2005-08434-C02-02	Lectura, escritura y adquisición de conocimientos en educación secundaria: variables personales, objetivos y características de la tarea en la realización de síntesis a partir de múltiples fuentes	Miras Mestres, Mariana	UB	14.280 €
SEJ2006-15247	¿Es la distracción una técnica psicológica efectiva para el manejo del dolor pediátrico?: evaluación de los efectos de la distracción inducida mediante realidad virtual	Miró Martínez, Jordi	URV	49.368 €
PSI2009-12193	Evaluación y tratamiento psicológico de pacientes con dolor de cabeza: desarrollo y evaluación preliminar de un protocolo de intervención autoadministrado mediante telefonía móvil inteligente	Miró Martínez, Jordi	URV	145.200 €
SEJ2007-60868	Evaluación de las estrategias de cooperación y correulación en contextos educativos a través de tareas auténticas	Monereo Font, Carles	UAB	37.510 €
SEJ2004-02458	Evaluación del conocimiento estratégico a través de tareas auténticas	Monereo Font, Carles	UAB	15.640 €
PSI2009-12859	Mecanismos perceptivos de recalibración temporal	Navarra, Jordi	FSJD	79.134 €
TSI2004-04940-C02-02	Nuevos servicios de telemedicina: estudio de los niveles asistenciales, análisis de requisitos de los usuarios, diseño y evaluación (ETESER)	Navarro Prieto, Raquel	UOC	30.800 €
PSI2009-10364	Procesamiento cognitivo durante el cálculo aritmético: estudio con medidas conductuales y psicofisiológicas	Núñez Peña, María Isabel	UB	48.763 €
BSO2003-05561	Programa de psicoeducación y de detección precoz de los trastornos psicóticos de inicio juvenil: fase II	Obiols Llandrich, Jordi	UAB	

SEJ2006-14792	Efectos de la alteración de los niveles perinatales del neuroesteroide allopregnanolona sobre los procesos cognitivos complejos	Pallarès Añó, Marc	UAB	33.880 €
PSI2009-13759	Relación de la allopregnanolona neonatal con los procesos cognitivos complejos en edad adulta, efectos de la separación maternal temprana y papel del hipocampo	Pallarès Añó, Marc	UAB	93.170 €
BSO2003-05409	El uso educativo de Internet como herramienta para aprender en la ESO. Estudio del impacto de la mediación de Internet en los procesos cognitivos, metacognitivos y sociales implicados en el aprendizaje	Pifarré Turmo, Manoli	UdL	
SEJ2006-12110	Estudio longitudinal del impacto del uso de Internet en el desarrollo de procesos cognitivos, metacognitivos y sociales implicados en el aprendizaje de contenidos curriculares de la ESO	Pifarré Turmo, Manoli	UdL	26.596 €
EDU2009-11656	Estudio de los procesos cognitivos y sociales implicados en el uso educativo de la web 2.0 en la ESO: análisis de su impacto en el aprendizaje	Pifarré Turmo, Manoli	UdL	27.104 €
SEJ2006-08975	Experiencias conflictuales en el espacio público: nuevas formas de convivencia, usos, y oportunidades de participación en la revertebración urbana	Pol Urrutia, Enric	UB	30.250 €
BSO2003-04113	Facilitación de la memoria y reversión de déficits cognitivos mediante la activación de sistemas neuromoduladores: adrenalina y sistema colinérgico troncoencefálico	Portell Cortés, Isabel	UAB	72.200 €
SEJ2006-14226	Reversión de deficiencias cognitivas en un modelo animal de daño cerebral traumático: adrenalina y ejercicio físico	Portell Cortés, Isabel	UAB	81.070 €
PSI2009-08034	Ejercicio físico y adrenalina: estudio de la recuperación cognitiva en animales con daño cerebral traumático	Portell Cortés, Isabel	UAB	105.270 €
PSI2009-09075	Modelización del movimiento colectivo basada en agentes	Quera Jordana, Vicenç	UB	34.727 €

SEJ2005-07099	Prevención de trastornos del comportamiento alimentario en la escuela: intervención ecológica	Raich Escursell, Rosa Maria	UAB	62.832 €
PSI2008-06417-C03-02	Sistema de análisis de parámetros fisiológicos indicadores de salud: aplicación a resultados en humanos y en animales	Ramos Castro, Juan José	UPC	32.670 €
SEJ2005-09170-C04-01	Delincuencia violenta: programas de prevención, tratamiento y predicción	Redondo Illescas, Santiago	UB	103.530 €
SEJ2006-03887	Competencias lingüísticas en niños de 5 a 15 años usuarios de sistemas alternativos de comunicación	Río Pérez, María José del	UB	26.336 €
SEJ2004-01299	Análisis y evaluación de las estrategias de control, manipulación y violencia psicológica utilizadas para el sometimiento o la exclusión del otro	Rodríguez Carballeira, Álvaro	UB	16.100 €
SEJ2007-61957	Estudio de las formas de control, abuso y violencia psicológica aplicadas para el sometimiento o la exclusión del otro: desarrollo y validación de escalas de medida	Rodríguez Carballeira, Álvaro	UB	29.887 €
PSI2008-03901	Correlatos cerebrales asociados a la detección y corrección consciente e inconsciente de respuestas erróneas	Rodríguez Fornells, Antoni	IDIBELL	123.904 €
SEJ2005-06067	Mecanismos neuronales implicados en el aprendizaje de palabras, adquisición de significado y plasticidad cerebral. Una nueva propuesta de combinación de técnicas de neuroimagen (ERPS, FMRI y DTI)	Rodríguez Fornells, Antoni	UB	29.750 €
SEJ2006-15117	Diseño y aplicación de un soporte basado en el uso de Internet y de dispositivos móviles para el tratamiento de la obesidad en niños y adolescentes	Saldaña García, María del Carmen	UB	73.810 €
PSI2009-08956	Reducción de factores de riesgo de problemas relacionados con la alimentación y el peso en estudiantes de secundaria mediante un programa preventivo administrado por agentes naturales: proyecto MABIC	Sánchez Carracedo, David	UAB	83.369 €
PSI2009-12616	Procesamiento léxico y sintáctico en la adquisición de segundas lenguas	Sánchez-Casas Padilla, Rosa	URV	87.120 €

SEJ2004-02214	Cambios aprendidos en la efectividad de los estímulos	Sansa Aguilar, Joan	UB	35.000 €
SEJ2007-62743	Procesamiento del lenguaje y comprensión del evento en niños con diferente competencia lingüística	Sanz Torrent, Mònica	UB	35.332 €
SEJ2004-07465	Conflictos interpersonales: su resolución y significados cognitivoafectivos	Sastre Vilarrasa, Genoveva	UB	23.200 €
SEJ2007-60751	Asimetrías en el procesamiento del lenguaje	Sebastián Gallés, Núria	UB	196.020 €
SEJ2004-07680-C02-01	Plasticidad, períodos críticos y bilingüismo. Integración del conocimiento en los subsistemas del lenguaje	Sebastián Gallés, Núria	UB	61.100 €
PSI2009-09066	La percepción del habla: no solo qué, sino también quién y cómo	Sebastián Gallés, Núria	UPF	197.472 €
PSI2009-07491	Potenciación y recuperación de la memoria mediante autoestimulación eléctrica intracraneal en ratas con y sin daño cerebral: conducta, sistemas neurales y mecanismos moleculares	Segura Torres, Pilar	UAB	89.419 €
SEJ2005-02547	Potenciación y recuperación de la memoria mediante autoestimulación eléctrica intracraneal en ratas con y sin daño cerebral: conducta, mecanismos neurales y moleculares	Segura Torres, Pilar	UAB	59.500 €
SEJ2005-08704	Bases neuroanatómicas y neurofuncionales de la discalculia del desarrollo	Serra Grabulosa, Josep M.	UB	31.535 €
SEJ2007-65236	FOXP2 y bases cognitivas y lingüísticas en el trastorno específico del lenguaje (tel): estudio de la familia G	Serra Raventós, Miquel	UB	34.848 €
BSO2003-02200	Interacción entre factores cognitivos y lingüísticos en la adquisición normal y patológica	Serra Raventós, Miquel	UB	16.400 €
SEJ2006-12039	Procesos lingüísticos implicados en teoría de la mente	Serrat Sellabona, Elisabet	UdG	38.720 €
SEJ2005-07310-C02-02	La influencia del liderazgo, la cohesión, la confianza y la percepción interpersonal en el rendimiento	Sierra Olivera, Vicenta	URL	16.184 €

SEJ2005-07310-C02-02	La influencia del liderazgo, la cohesión, la confianza y la percepción interpersonal en el rendimiento	Sierra Olivera, Vicenta	URL	16.184 €
SEJ2006-10730	Influencia de las nuevas generaciones de audífonos digitales, de los implantes cocleares, del cribado neonatal y de la educación a tiempo en la evolución psíquica y lingüística de la criatura sorda	Silvestre Benach, Núria	UAB	69.938 €
BSO2003-07116	La representación del mundo social y su interpretación en el mensaje televisivo por parte de sujetos sordos y oyentes. Estudio comparativo	Silvestre Benach, Núria	UAB	10.000 €
EDU2009-14754-C02-01	Las redes de soporte familiar, comunicación y desarrollo socioafectivo, lingüístico y cognitivo en la infancia y la adolescencia. Estudio comparativo con participantes sordos y oyentes	Silvestre Benach, Núria	UAB	83.006 €
PSI2009-07076	Disimilitud diádica en percepciones interpersonales	Solanas Pérez, Antonio	UB	37.510 €
SEJ2007-63686	Disimilitud diádica en percepciones interpersonales	Solanas Pérez, Antonio	UB	37.510 €
SEJ2005-07310-C02-01	Interacción y adaptación en sistemas multiagente	Solanas Pérez, Antonio	UB	44.149 €
EDU2009-14278-C02-02	Leer y escribir para aprender en la universidad: impacto de las concepciones en la comprensión de textos en tareas de lectura, resumen y síntesis	Solé Gallart, Maria Isabel	UB	22.506 €
SEJ2007-64918	Indicadores de dificultades en la escritura obtenidos mediante el estudio en curso (<i>on line</i>) del trazo gráfico	Soler Vilageliu, Olga	UAB	16.698 €
SEJ2007-64103	El papel de la atención en la integración multisensorial	Soto Faraco, Salvador	PCB	137.214 €
TIN2004-04363-C03-02	Mecanismos perceptivos en la integración multisensorial	Soto Faraco, Salvador	UB	76.625 €

SEJ2006-15095	Procesamiento cognitivo en el córtex visual: dinámica e interacciones recurrentes	Super, Hendrik Anne	UB	65.340 €
SAF2009-10367	Interacción neuronal recurrente entre áreas visuales: implicaciones en trastornos neurológicos	Super, Hendrik Anne	UB	24.200 €
EDU2009-11409	Competencias lingüísticas y rendimiento académico de alumnos inmigrantes en aulas ordinarias	Teberosky Coronado, Ana Leonor	UB	12.584 €
SEJ2005-08436	Prácticas letradas familiares y alfabetización inicial	Teberosky Coronado, Ana Leonor	UB	19.040 €
PSI2009-09936	Límites computacionales en la extracción de estructuras lingüísticas	Toro Soto, Juan Manuel	UB	89.540 €
SEJ2006-10237	El condicionamiento clásico y los orígenes de la ansiedad patológica: una aproximación a través de la metodología del reflejo de sobresalto	Torrubia Beltri, Rafael	UAB	25.456 €
SEJ2005-04154	Los abuelos y abuelas cuidadores: tareas de cuidado, necesidades y consecuencias para la salud y bienestar psicológico	Triadó Tur, M.Carme	UB	30.702 €
SEC2003-03403	<i>e-salut</i> : salud y calidad de vida en la sociedad del conocimiento: aspectos conceptuales, metodológicos y aplicados	Valiente Barros, Lourdes	UOC	24.000 €
SEJ2005-01562	Detección de cambios conductuales y niveles de estrés en <i>Alouatta palliata mexicana</i> en hábitat fragmentado: un instrumento para la evaluación de áreas naturales protegidas en el Estado de Veracruz (México)	Veà Baró, Joaquim Josep	UB	67.949 €
PSI2008-05092	Plasticidad vocal y fragmentación en <i>A. palliata</i> : un instrumento de evaluación del estado de las poblaciones	Veà Baró, Joaquim Josep	UB	82.280 €
SEJ2007-63369	Factores genéticos y ambientales en la enfermedad de Alzheimer: efectos neuroconductuales de un agonista nicotínico alfa7	Vicens Calderón, Paloma	URV	100.430 €

PSI2008-00236	Desarrollo de instrumentos psicométricos en la evaluación de la agresividad directa e indirecta: una aproximación situacional	Vigil Colet, Andreu	URV	37.752 €
SEJ2005-09170-C04-04	La evaluación de la impulsividad y su papel como predictora de la agresividad y otras conductas relacionadas con la falta de control de impulsos	Vigil Colet, Andreu	URV	32.725 €
SEJ2005-08944-C02-01	Descripción y análisis de la competencia en castellano y catalán de la infancia extranjera escolarizada en la educación primaria de Catalunya: factores explicativos y relaciones de interdependencia lingüística	Vila Mendiburu, José Ignacio	UdG	24.514 €
EDU2009-12875	Estudio de los procesos de socialización de la infancia marroquí y senegambiana en el contexto familiar y escolar	Vila Mendiburu, José Ignacio	UdG	41.503 €
SEJ2006-12418	Influencia del control percibido, y la susceptibilidad al castigo y a la recompensa, sobre la reactividad fisiológica periférica y el afrontamiento	Villamarín Cid, Francisco	UAB	54.450 €
PSI2009-10966	La generatividad en la vejez: tipos, determinantes y relación con el bienestar	Villar Posada, Feliciano	UB	44.770 €

Font: Ministeri d'Educació, Cultura i Esport; BOE.

*Annex 2***Projectes europeus (Catalunya, 2003-2009, ordenats segons les fonts)**

<i>Pla</i>	<i>Codi</i>	<i>Projecte</i>	<i>Universitat</i>	<i>Rol</i>	<i>Socis</i>	<i>Import total</i>
FP7	214856	Artificial language evolution on autonomous robots (ALEAR)	UAB	Participació	6	3.399.223 €
FP7	200611	Memory loss in Alzheimer disease: underlying mechanisms and therapeutic targets (MEMOSAD)	UAB	Participació	9	2.998.696 €
FP7	217787	Ethical frameworks for telecare technologies for older people at home (EFORTT)	UAB	Participació	4	783.084 €
FP7	218306	Collaboration awareness tool for CSCL users (EURO-CAT-CSCL)	UAB	Participació	5	457.044 €
FP7	218306	Collaboration awareness tool for CSCL users (EURO-CAT-CSCL)	URL	Participació	5	457.044 €
FP7	223600	Promoting adolescent health through an intervention aimed at improving the quality of their participation in physical activity (PAPA)	UAB	Participació	8	2.980.680 €
IC	COST 261/07	European Research Network on Learning to Write Effectively (ERN-LWE)	UAB	Participació	32	2.000.000 €
IC	COST 261/07	European Research Network on Learning to Write Effectively (ERN-LWE)	UB	Participació	32	2.000.000 €

FP6	14855	New intracellular calcium stores and apoptosis mechanisms in neurons (Calcium_neurons)	UAB	Coordinació	1	40.000 €
FP6	14860	Mechanisms of memory loss and neurodegeneration caused by loss of presenilin function in Alzheimer's disease (presenilin-Alzheimer)	UAB	Coordinació	1	80.000 €
FP7	214003	Axonal regeneration, plasticity & stem cells (AXREGEN)	UAB	Participació	13	4.440.000 €
FP7	224012	Transverse, intra-fascicular multi-channel electrode system for induction of sensation and treatment of phantom limb pain in amputees (TIME)	UAB	Participació	10	3.650.000 €
IC	COST 261/03	Foresight methodologies. Exploring new ways to explore the future	UB	Participació	43	650.000 €
FP7	215756	Multi-modal immersive motion rehabilitation with interactive cognitive systems (MIMICS)	UB	Participació	6	1.600.000 €
FP7	215756	Multi-modal immersive motion rehabilitation with interactive cognitive systems (MIMICS)	UPC	Participació	6	1.600.000 €
FP7	231111	False recognition judgements: cognitive mechanisms and neural correlates (FALSEREC)	UB	Coordinació	1	33.750 €
FP6	29000	Measurement of naturalness (MONAT)	UB	Participació	7	1.500.000 €
Eurocores	ESF-Eurocores-CNCC-CEWR	Conscious experience of what is reachable: neural, behavioural, cultural and philosophical aspects (CEWR)	UB	Participació	6	752.186 €

Leonardo 2	E/04/B/F/PP-149162	Human system audit for the health sector (HSA)	UB HM	Coordinació (UB) Participació (HM)	9	273.992 €
FP6	507231	Advanced sensor development for attention, stress, vigilance & sleep/wakefulness monitoring (SENSATION)	UB	Participació	45	9.999.960 €
FP7	217297	Young people from a public care background: pathways to education in europe (YIPPEE)	UdG	Participació	5	1.413.963 €
(ERC) Advanced Grant	227985	Transcending reality activating virtual environment responses through sensory enrichment (TRAVERSE)	UB	Coordinació	1	2.409.768 €

Font: OR-IEC, a partir de la base de dades CORDIS.

Annex 3**Llista completa de grups de recerca consolidats amb suport de la Generalitat en les convocatòries del 2005 i el 2009**

<i>Grups de recerca consolidats de la convocatòria del 2005</i>	<i>IP</i>	<i>Universitat</i>
Innovacions tecnològiques en la mesura de trets latents (ITEM)	Lorenzo Seva, Urbano	URV
Grup d'Estudi de Trastorns del Comportament Alimentari i de la Imatge Corporal	Raich Escursell, Rosa Maria	UAB
Centre Català de Metodologia Estadística Aplicada i Enquestes. Catalan Center for Survey Research and Applied Statistical Methods	Egbert Saris, Willem	URL
Grup de Conducta Adaptativa i Interacció	Quera Jordana, Vicenç	UB
Grup de Recerca i Innovació en Dissenys (GRID). Tecnologia i aplicació multimèdia i digital als dissenys observacionals	Anguera Argilaga, M. Teresa	UB
Grup d'Investigació sobre Sordeses i Altres Trastorns de Llenguatge	Silvestre Benach, Núria	UAB
Equip de Recerca sobre Infància, Adolescència, els Drets dels Infants i la seva Qualitat de Vida	Casas Aznar, Ferran	UdG
Llenguatge i comunicació augmentativa i alternativa (LEICA)	Río Pérez, María José del	UB
Grup de Recerca en Estil de Vida i Salut	Capdevila Ortís, Lluís	UAB
Grup d'Estudis d'Invariància dels Instruments de Mesura i Anàlisi del Canvi	Gómez Benito, Juana	UB
Desenvolupament, ensenyament i aprenentatge de persones sordes i usuàries de la llengua de signes (APRELS)	Fernández Viader, Maria del Pilar	UB
Cognició i context: l'aprenentatge col·laboratiu mediat per ordinador	Pifarré Turmo, Manoli	UdL

Grup d'Investigació en Psicolingüística - URV (GIP-URV)	García-Albea Ristol, José Eugenio	URV
Potenciació i recuperació de la memòria en rates normals i amb dany cerebral	Morgado Bernal, Ignacio	UAB
Grup de Cultura i Educació	Vila Mendiburu, José Ignacio	UdG
Grup de Recerca en Psicologia Social, Ambiental i Organitzacional	Pol Urrutia, Enric	UB
Seminari Interuniversitari d'Investigació en Estratègies d'Ensenyament i Aprenentatge (SINTE)	Monereo Font, Carles	UAB
Neurodinàmica cognitiva i dels trastorns mentals (NECOM)	Grau Fonollosa, Carles	UB
Neuropsicologia	Junqué Plaja, Carme	UB
Personalitat: avaluació i predicció de la conducta	Andrés Pueyo, Antonio	UB
Grup de Recerca en Neurociència Cognitiva	Escera Micó, Carles	UB
JovenTIC	Gil Juárez, Adriana	UOC
Grup de Recerca en Neurociència Cognitiva	Sebastián Gallés, Núria	UB
Grup de Recerca sobre Desenvolupament, Interacció i Comunicació en Contextos Educatius	Coll Salvador, César	UB
Aprenentatge i cognició: un enfocament comparat	Díez Chamizo, Victoria	UB

Font: AGAUR.

<i>Grups de recerca consolidats de la convocatòria del 2009</i>	<i>IP</i>	<i>Universitat o entitat</i>
Grup de Recerca en Neurociència Cognitiva	Escera Micó, Carles	UB
Fenotipació neuroconductual de models murins de malalties	Dierssen Sotos, Maria del Mar	CRG
Grup de Recerca en Discapacitat i Qualitat de Vida: aspectes educatius	Giné Giné, Climent	URL
Seminari Interuniversitari d'Investigació en Estratègies d'Ensenyament i Aprenentatge (SINTE)	Monereo Font, Carles	UAB
Grup de Recerca de Parella i Família (GRPF)	Pérez Testor, Carles	URL
Comportaments, estils de vida i salut en dones	Raich Escursell, Rosa Maria	UAB
Grup de Conducta Adaptativa i Interacció	Quera Jordana, Vicenç	UB
Grup de Recerca en Neurociència Cognitiva (GRNC)	Costa Martínez, Albert	UPF
Innovacions tecnològiques en la mesura de trets latents (ITEM)	Lorenzo Seva, Urbano	URV
Psicologia, salut i xarxa (PSiNET)	Hernández Encuentra, Eulàlia	UOC
Personalitat: predicció i avaluació del comportament	Andrés Pueyo, Antonio	UB
Grup de Recerca en Psicologia Social, Ambiental i Organitzacional	Pol Urrutia, Enric	UB
Cognitive and computational neuroscience	Deco, Gustavo	UPF
VISCA (Vision and Control of Action) Group	Supèr, Hans	UB
ATIC	Rodríguez Giralt, Israel	UOC
Persones que treballen en organitzacions (PETRO)	Blanch Ribas, Josep M.	UAB

Estudis socials i de gènere del poder i la subjectivitat	Cubells Serra, Jenny	UAB
Grup d'Investigació en Estrès i Salut (GIES)	Fernández Castro, Jordi	UAB
Grup de Recerca en Tècniques Estadístiques Avançades Aplicades a la Psicologia (GTEAAP)	Guàrdia Olmos, Joan	UB
Grup d'Investigació en Psicolingüística - URV (GIP-URV)	García-Albea Ristol, José Eugenio	URV
ALGOS. Recerca en dolor	Miró Martínez, Jordi	URV
Comunicació i salut	Segura Bernal, Jordi	URL
Estil de vida, esport i salut	Capdevila Ortís, Lluís	UAB
Epidemiologia i diagnòstic en psicopatologia del desenvolupament	Ezpeleta Ascaso, Lourdes	UAB
Grup d'Estudis Socials de la Ciència i la Tecnologia (GESCIT)	Domènech Argemí, Miquel	UAB
Psicologia de la salut	Planes Pedra, Montserrat	UdG
Cognició i context: aprenentatge col·laboratiu mediat per ordinador	Pifarré Turmo, Manoli	UdL
Grup d'Investigació en Gerontologia (GIG)	Triadó Tur, M. Carme	UB
Interacció persona-ambient en psicopatologia	Barrantes Vidal, Neus	UAB
Centre d'Estudis i de Recerca Psicoeducatius sobre la Sordesa i d'Altres Dificultats Comunicatives	Silvestre Benach, Núria	UAB
Grup de Recerca en Neurobiologia del Comportament (GRNC)	Valverde Granados, Olga	UPF
Synthetic, Perceptive, Emotive and Cognitive Systems Group (SPECS)	Verschure, Paul	UPF
Models d'equacions estructurals i de teoria de resposta als ítems	Maydeu Olivares, Alberto	UB

Potenciació i recuperació de la memòria en rates normals i amb dany cerebral	Morgado Bernal, Ignacio	UAB
Centre Català de Metodologia Estadística Aplicada i d'Enquestes. Catalan Center for Survey Research and Applied Statistics	Batista Foguet, Joan Manuel	URL
Grup d'Estudis d'Invariància dels Instruments de Mesura i Anàlisi del Canvi en els Àmbits Social i de la Salut	Gómez Benito, Juana	UB
Grup d'Investigació sobre Aplicacions de la Realitat Virtual en Psicologia Clínica i de la Salut (VR-PSY LAB)	Gutiérrez Maldonado, José	UB
Grup de Recerca i Innovació en Dissenys (GRID). Tecnologia i aplicació multimèdia i digital als dissenys observacionals	Anguera Argilaga, M. Teresa	UB
Desenvolupament, ensenyament i aprenentatge de persones sordes i sordcegues i llengües de signes (APRELS)	Fernández Viader, Maria del Pilar	UB
Aprenentatge i cognició: un enfocament comparat	Díez Chamizo, Victoria	UB
Plurilingüisme i educació	Huguet Canalís, Àngel	UdL
Grup de Recerca de Tractament Interdisciplinar del Dolor Crònic	Ballús Creus, Carles	FCRB
Neurodinàmica cognitiva i dels trastorns mentals (NECOM)	Rodríguez Fornells, Antoni	UB
Grup de Recerca sobre Desenvolupament, Interacció i Comunicació en Contextos Educatius	Coll Salvador, César	UB
Neuropsicologia	Junqué Plaja, Carme	UB

Font: AGAUR.

*Annex 4***Llista de categories de cerca utilitzades en el *Science Citation Index Expanded* (SCI-E) i en el *Social Science Citation Index* (SSCI)**

- Behavioral sciences
- Clinical neurology
- Computer science, artificial intelligence
- Instruments & instrumentation
- Neurosciences
- Sport sciences
- Statistics & probability
- Cultural studies
- Communication
- Criminology & penology
- Education & educational research
- Education, special
- Environmental studies
- Ergonomics
- Ethnic studies
- Family studies
- Gerontology
- History of social sciences
- Industrial relations & labor
- Psychiatry
- Psychology, applied
- Psychology, biological
- Psychology, clinical
- Psychology, developmental
- Psychology, educational
- Psychology, experimental
- Psychology, mathematical
- Psychology, multidisciplinary
- Psychology, psychoanalysis
- Psychology, social

- Rehabilitation
- Social issues
- Social sciences, mathematical methods
- Social work
- Substance abuse
- Urban studies
- Women's studies